

MARTINSKÉ NOVINY



OFICIÁLNY SPRAVODAJCA MESTA MARTIN

15/2022

12. september 2022, III. ročník

Kamarát sa už kamaráti v novom



strana 3

Foto: archív mesta Martin



www.martinskenoviny.sk

Martinské noviny



www.martin.sk

Martin - oficiálna stránka

Začína sa Európsky týždeň mobility, aktívne sa zapojí aj mesto Martin

Mesto pripravuje sériu zaujímavých podujatí, navyše dva dni budú môcť šoféri po predložení vodičského preukazu cestovať v MHD bezplatne.

strana 10

Do Martina sa vrátila extraliga v hádzanej, naši začali víťazstvom

Premiérový duel zvládli Martinčania na jednotku, v skvelej atmosfére po dramatickom priebehu zdolali Záhorákov. V Bojniciach im to nevyšlo.

strana 23

Školy otvorili svoje brány, prváčikovia sa nevedeli dočkať

Na začiatku nového školského roka zazneli mnohé želania. Na jednom sa zhodli mnohí, aby sa školy opäť nemuseli z rôznych dôvodov zatvárať.

Slávnostná ceremónia, zvýraznená tónmi našej štátnej hymny, recitácie, tanečné kreácie, príhovory, nachystané kytičky kvetov pre pani učiteľky či pánov učiteľov. Ale aj zvedavosť prváčikov, ktorí sa už nevedeli dočkať prvého septembrového pondelkového rána, kedy sa z nich už stali naozajstní školáci, či opätovné stretnutia starších detí so spolužiakmi a spolužiačkami, rôzne vyslovené želania a predsavzatia. To všetko a ešte aj mnoho viac je tradične spojené so začiatkom nového školského roka, ktorý začal v tomto roku písať svoju históriu 5. septembra.

Na tento deň sa nezabúda

„Naša dcérka Dominika sa na školu veľmi tešila, dlho už mala všetko nachystané, tak sa nevedela dočkať. Aj spať sa v nedeľu večer skorej pýtala, len aby sme nebodaj jej prvý školský deň nezmeškali. Určite je to pre ňu prelomový deň v jej živote, na ktorý sa nezabúda. A, samozrejme, i pre nás



Prváčka Dominika sa na začiatok školského roka veľmi tešila.
Foto: archív ZL

rodičov. Všetkým sa nám začínajú nové radosti, ale aj povinnosti, verím, že ich za pomoci pani triednej učiteľky i ostatných pedagógov zvlád-

neme čo najlepšie. Dúfam, že sa vyhneme online vyučovaniu, predsa len učenie priamo v triede so spolužiakmi a pani učiteľkou sa nedá ničím nahradiť,” myslí si mamina 7-ročného dievčatka, ktoré nastúpilo do I. B ZŠ na Ulici Nade Hejnej v Martine-Jahodníkoch.

Prváci z Mudroňky sa zas tešili na to, že spoznajú nových kamarátov, pani učiteľky, že sa naučia písať i čítať. Niektorí sa nechali počuť, že im nebude prekážať i to, že na rozdiel od škôlky sa budú o čosi menej hrať.

„Na týchto deťoch vidieť to nadšenie zo školy. Sú veľmi chviliví po informáciách, zážitkoch, chcú sa čo najviac dozvedieť, chcú veľa objavovať a poznávať. A naše výborné pani učiteľky ich budú pri tom všetkom viesť i sprevádzať,” povedal pre našu partnerskú TV Turiec na margo prváčikov Jozef Križo, riaditeľ ZŠ na Mudroňovej ulici.

Nech sa školy nezatvoria

Želania starších žiakov boli rôzne. Niektorí sa chceli vyhnúť poznámkam či pokarhaniam, ďalší veria, že sa im bude v škole čo najviac dariť a že sa zas o niečo vo svojom živote kvalitatívne posunú. A padlo ešte jedno veľké želanie, na ktorom sa nepochybne všetci zhodli, aby sa školy nemuseli zatvárať. Aj preto si mnohí, žiaci, rodičia i učiteľia, priali najmä zdravie.

Do desiatich základných škôl, ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Martin, bude chodiť približne 3 800 žiakov a žiačok. Z nich je približne 470 prváčikov a 390 deviatakov, ktorí sa budúci rok v júni so základnou školou rozlúčia.

Roman Kopka



EURÓPSKY TÝŽDEŇ MOBILITY

16. – 22. SEPTEMBRA 2022

S VODIČÁKOM DO AUTOBUSU

Dopravný podnik mesta Martin, s.r.o. (DPMM) v dňoch 21.09.2022 (streda) a 22.09.2022 (štvrtok) odvezie držiteľov vodičských preukazov a deti do 15 rokov ZADARMO.

#europskytyzdenmobility
www.eurotm.sk

MARTIN

DPMM
Dopravný podnik mesta Martin

Bolt

SLOVENSKÁ
AGENTÚRA
ŽIVOTNÉHO
PROSTREDIA

MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY





Ján Danko, primátor Martina s riaditeľkou CVČ Kamarát Alenou Leštinskou počas otvorenia nových priestorov.
Foto: archív MT

Kamarát definitívne zmenil adresu, nové sídlo mnohým padlo do oka

Mestské centrum voľného času za účasti stoviek detí i dospelákov začalo písať svoju novú éru.

Veľké množstvo detí, mnohé z nich aj v sprievode svojich rodičov, v prvý septembrový pondelok zavítali do Centra voľného času Kamarát. To už sídli na novej adrese, keďže počas letných prázdnin bolo presťahované z niekdajšej budovy Advokátskej komory, ktorú čaká rekonštrukcia interiéru, do zrenovovaného štvorposchodového objektu bývalého Posádkového klubu armády v martinskom amfiteátri. Všetci boli zvedaví najmä na nové priestory, do ktorých budú školáci najbližšie týždne a mesiace chodiť na rôzne krúžky.

Prvé reakcie návštevníkov boli väčšinou pozitívne. Mnohí z nich boli milo prekvapení, ako sa to všetko stihlo útulne, účelne i moderne zaradiť. Niektorí ocenili aj pokojnejšiu či z hľadiska dopravy bezpečnejšiu lokalitu. Niektoré decká možno negatívnejšie vnímali, že to teraz budú

mať ďalej od školy, no na všetko sa dá rýchlo zvyknúť. Napokon, autobusová zastávka MHD smerom na Sever, Košúty, Priekopu, či Podháj alebo Záturčie je od nového centra len niekoľko stoviek metrov.

Každý si príde na svoje

A ako to vyzerá vnútri? Školáci budú mať k dispozícii veľkú sálu so zrkadlami na rôzne pohybové aktivity, napríklad na tancovanie, balet, gymnastiku, aerobik, jumping... Na podobné účely bude slúžiť i o niečo menšia sála.

Obrovským lákadlom pre školákov je aj miestnosť, ktorej dominantou je lezecká stena. Samostatné priestory má rýchlota, kde zo starých materiálov vznikajú nové a pekné veci.

Zaujímavosť a moderne je riešená i študovňa, takisto počítačová učebňa, či xbox herňa, ktorá

má veľké množstvo fanúšikov. Dobre vyzerajú aj ďalšie klubové priestory. Spomeňme ateliér, kde sa nápady prenesú do konkrétnych tvorivých výsledkov. Milovníci varenia a pečenia majú zas zriadenú super kuchynku s príslušným vybavením a priaznivci spravodajstva a publicistiky sa môžu tešiť z mediálnej klubovne.

Novúčkou sú aj kancelárie pracovníkov centra, samozrejme, sociálne zariadenia. Priestory sú bezbariérové a k dispozícii je aj výtah. Bonusom je aj vonkajší areál amfiteátra, ktorý v dobrom počasí ponúka široké možnosti pre rôznorodé záujmové činnosti.

Vynovený zabudnutý objekt

„Nápadov, kde by sme „Kamarát“ mali presťahovať, bolo viac. V hre boli aj lukratívne priestory niekdajšieho Domu odborov Strojár priamo v centre mesta. Avšak kvôli nevýhodnej cenovej ponuke toto miesto poslanci neschválili. A ja som bol tomu rád, lebo vďaka tomu sme mohli dať do poriadku budovu niekdajšieho Posádkového klubu armády, ktorá bola v havarijnom stave a roky si ju nikto nevšimol. Z chátrajúceho objektu teraz máme dobre vybavenú budovu, ktorá, verím, bude roky slúžiť našim deťom na mimoškolskú činnosť. V druhej etape budovania nového centra nás čaká ešte zateplenie budovy, dúfam, hoci sa na nás valí jedna kríza za druhou, že aj túto úlohu k spokojnosti Martinčanov a Martinčaniek zvládneme,“ povedal pri otvorení nového Centra voľného času Kamarát Ján Danko, primátor Martina.

Investícia so širokou podporou

Renovácia CVČ, ktorá aj v mestskom zastupiteľstve mala širokú podporu, si vyžiadala z rozpočtu mesta vyše 850-tisíc eur.

„Verím, že CVČ Kamarát si deti spolu s rodičmi vyberú na celý školský rok. Ponúkame naozaj širokú paletu rôznych krúžkov, každý, kto k nám príde, si určite príde na svoje. Naše aktivity posúvajú deti ďalej a je len na ich rozhodnutí, čomu sa chcú venovať. Kamarát je známy svojou kamarátskou atmosférou, aktívnym oddychom, zážitkami a zábavou pre všetkých, kto k nám zavíta,“ zdôrazňovala Alena Leštinská, riaditeľka mestského CVČ Kamarát.

Roman Kopka

Školský rok sa začal. Bude nielen o vedomostiach, ale i formovaní sociálnych zručností

Deti už zaplnili triedy, školský rok sa začal. Aký bude a čo mimoriadne sa v rámci neho riešilo a bude riešiť, to je téma nášho rozhovoru s viceprimátorkou mesta Martin Tatianou Červeňovou.



Tatiana Červeňová,
viceprimátorka mesta
Martin
Foto: Roman Kopka

Je tento školský rok iný ako tie predchádzajúce?

Určite. Nevstupujeme do neho s proticovidovými opatreniami a výchovno-vyučovací proces sa môže začať bez vážnej hrozby prechodu na dištančné vzdelávanie. Žiada sa povedať: konečne.

Deti sa dostanú do kolektívu, čo je nevyhnutné pre ich vývoj. Mobily, tablety, notebook nahradí prirodzený sociálny kontakt. Dva predchádzajúce covidové školské roky túto prirodzenosť veľmi vážne poškodili, deti stratili sociálne zručnosti, ktoré sú v kolektíve bežné a dnes sa ťažko prognózuje, či to vôbec dobehnú.

Ale hrozba covidu tu ešte stále je...

Áno, ale sme na ňu pripravení. Máme dostatok testov, dezinfekčných či čistiacich prostriedkov a budeme sa, samozrejme, riadiť pokynmi

Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Martine, ak to bude treba.

Pristavme sa trochu pri štatistike. S akými počtami žiakov vstupuje mesto do nového školského roka?

V zriaďovateľskej pôsobnosti mesta máme desať základných, z toho sú štyri ZŠ s MŠ, šesť samostatných materských škôl, jednu základnú umeleckú školu a jedno centrum voľného času. Pre centrum je začiatok školského roka slávnostný – presťahovalo sa do nových priestorov na Šoltésovej ulici, teda do sídla bývalého Posádkového klubu armády v Amfiku.

Do našich základných škôl bude chodiť približne 3 800 žiakov, do materských 1 220 detí, z toho 370 je predškôľakov.

Premiéru má v škole 470 prváčikov, na druhej strane končiť základné vzdelávanie bude 390

deviatakov, ktorí si počas školského roka budú vyberať stredné či iné školy. V triedach už nestretili spolužiakov, ktorých prijali na päťročné štúdium, napríklad v bilingválnych školách alebo konzervatóriách.

Máme pre žiakov a deti dosť miesta v základných a materských školách?

Základné školy majú dosť priestorov pre prvákov. Na rozdiel od súkromných a cirkevných zriaďovateľov, ktorí sa môžu riadiť iba záujmom rodičov o zápis, v našich školách musíme rešpektovať aj školské obvody, je tu teda povinnosť uprednostniť pri zápise všetkých žiakov z príslušného obvodu. Prednosť dávame aj súrodencom žiakov príslušnej školy, aby rodina mohla byť pohromade a jednoduchšie si dokázala organizovať svoj rodinný i školský život a povinnosti.

A predškôláci v materských školách?

Tu bol trochu problém, ale organizačný. Keďže zaškolenie päťročných detí v materských školách je povinné, absolvovali sme viacero rokovaní aj s cirkevnými a súkromnými zriaďovateľmi, aby sa nám do škôlok podarilo umiestniť všetky deti, ktoré potrebujú predškolskú výchovu. Rodičia totiž v snahe dostať miesto v materskej škole prihlásia svoje dieťa do viacerých škôlok a pre tú vybranú sa rozhodujú v poslednej chvíli.

Je v martinských školách dostatok kvalifikovaných učiteľov?

V meste prebiehali a prebiehajú výberové konania na uvoľnené pozície učiteľov, ale aj asistentov. A to je problém, lebo počet detí, ktoré potrebujú asistentov, rýchlo stúpa. No kým prebehnú všetky stupne diagnostiky špeciálnym pedagógom a psychológom a dostaneme všetky odborné posudky, prejde niekedy aj rok, my máme povinnosť zaradiť aj takéto dieťa do predškolskej prípravy a potom aj základnej školy. V tom čase dieťaťu nemá kto pomôcť. To je jeden uhol pohľadu. Druhým je, že vyučovanie bez asistenta, ktorý by sa takémuto dieťaťu venoval, ovplyvňuje celý chod výučby v triede.

Spomínali ste hrozbu straty sociálnych zručností, ktorú so sebou priniesli covidové školské roky. Ako sa prejavuje a čo s tým mienia školy urobiť?

Nebude to jednoduché. Počas mesiacov, v ktorých sme museli vyučovať dištančne, mesto dokázalo vytvoriť podmienky pre to, aby sa výučba realizovala podľa možnosti čo najlepšie. Na on-line výučbu sme nabehli pomerne rýchlo, pomohli

sme technikou či možnosťami vyučovania v škole za sprísnených hygienických podmienok deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia. Deti sa dištančnému vyučovaniu prispôbili. No mladší dnes nemajú vypestované návyky a disciplínu, ktoré sú pre bežné vyučovanie prirodzené, starší komunikujú cez mobily, nevedia sa rozprávať, vyjadrovať, formulovať myšlienky, nadväzovať priateľstvá, veľmi veľa stratili na emocionálnej úrovni. To všetko v školách treba dať do poriadku a vytvoriť žiakom také prostredie, ktoré okrem získavania vedomostí ich dokáže vtiahnuť aj do kolektívnych voľnočasových aktivít, aby sme zažbojvali proti dôsledkom covidu.

V minulom školskom roku do škôl nastúpili aj ukrajinské deti. Budú súčasťou aj aktuálneho?

Áno. Ku koncu minulého školského roku sme mali v základných školách 47 ukrajinských detí, v škôlkach 14. Toto číslo ale kolíše, lebo niektoré rodiny sa vracajú domov na Ukrajinu. Pribúda ich menej, ako odbúda. Sú umiestnené v základných a materských školách po celom Martine tak, ako to vyhovovalo ubytovaniu či zamestnaniu ich matiek.

S vyučovaním či adaptáciou v školách nebol žiaden problém. Postupne padajú aj jazykové bariéry, keďže ukrajinskí žiaci sa mohli zúčastňovať jazykových kurzov.

”

Modernizačný dlh v školách je dlhodobou záležitosťou a priebežne sa mu venujeme. Čo sa týka energií, možno budeme musieť prijať striktnéjšie opatrenia podľa toho, ako sa situácia vyvinie.

Tatiana Červeňová

Sú školy na školský rok pripravené aj čo sa týka opráv a rekonštrukcií?

Riaditelia nám každý rok dávajú zoznam toho, čo potrebujú opraviť a čo treba financovať z hľadiska havárie. Ich požiadavky sa na meste sumarizujú, robí sa poradie dôležitosti a priebežne sa potom financujú najsúrnejšie opravy do výšky havarijného fondu.

Tento proces nezastavili ani covidové školské roky. Robilo sa najmä na zatekajúcich strechách, opravovali sa sociálne zariadenia, podlahové krytiny, pracovalo sa na výmene zariadenia v školských jedálňach a podobne. Momentálne máme najväčší problém v rozvodoch vody v ZŠ na Ulici N. Hejnej, ktoré sú v havarijnom stave. Bude musieť dôjsť k rekonštrukcii celého systému.



Najväčším strašiakom tohto školského roka sú faktúry za energie...

Je to problém. Nemáme zmluvného dodávateľa elektrickej energie, opakovane sa do súťaže nikto neprihlásil. Stali sme sa súčasťou burzy, a hoci Slovensko je čo sa týka výroby elektrickej energie sebestačné, platíme za ňu podľa situácie na burze.

Ceny energií nepredvídateľne kolíšu a my sa musíme s tým vysporiadať. Týka sa to nielen školstva, ale aj úradu a ostatných budov, ktoré má mesto vo vlastníctve. No máme vypracované energetické audity všetkých budov, aj školských, akonáhle budú uverejnené výzvy z Plánu obnovy alebo aj iných grantových systémov, budeme sa uchádzať o financovanie rekonštrukcií a vyregulovania kúrenia.

Do finančných plánov na úseku školstva ale zasiahli aj iné zákonom dané povinnosti mesta...

Ide o zrovnoprávnenie súkromných a cirkevných škôl a školských zariadení so štátnymi, čo sa týka normatívov, potom ide o odmeny zamestnancov vo verejnej správe, vrátane školstva, v sume 500 € a tiež zvýšenie platov učiteľov. Iba úsek školstva predstavuje s poisťným a odvodom takmer 312-tisíc eur.

Tieto výdavky sa majú kryť z výnosov dane z príjmov, ktorý je poukazovaný samospráve. Zákonné nároky musíme vyplatiť, no o toľko

Začiatok nového školského roka v ZŠ Alexandra Dubčeka v Martine na Severe.
Foto: archív mesta Martin

podielových daní dostane mesto menej a budú chýbať na inom mieste v rozpočte.

Hovoríme viac-menej o témach, ktoré znamenajú istý, možno aj nepredvídateľný, dopad na rozpočet. Je to dôvod na pesimizmus?

Určite nie. Každý nový školský rok má svoje problémy a má ich aj tento. No sme tu na to, aby sme ich riešili. Teší nás, že tento školský rok sme neotvárali s obavami z covidu a z opatrení, ktoré by brzdili školský proces i voľnočasové aktivity. V minulých rokoch sme v meste veľa investovali do športovísk, a to aj mimo areálov škôl, aktuálne máme v pláne napríklad výstavbu športovej haly v ZŠ Alexandra Dubčeka. Modernizačný dlh v školách je dlhodobou záležitosťou a priebežne sa mu venujeme.

A čo sa týka energií, možno budeme musieť prijať striktnéjšie opatrenia podľa toho, ako sa situácia vyvinie. No najdôležitejšie je, že deti sú v kolektíve, nie doma a že sa budú učiť či rozvíjať svoj talent v prostredí, ktoré je ich veku, záujmom a talentu najprirodzenejšie. A práve toto je veľkým dôvodom na optimizmus.

Viera Legerská

V Martine sa stále niečo deje, aj v Amfku

Leto bolo v našom meste bohaté na viaceré podujatia, pokračuje sa aj v septembri. Veľkú akciu pripravujú aj medic

Na kultúrne či spoločenské vyžitie v Martine ne- bude treba čakať až do jarmoku. Víkend pred ním Amfiko uzatvorí letný program viacerými podujatiami pre verejnosť. No ešte predtým (14. 9.) zažije metropola Turca nočné divadlo vo forme videoprojekcie na budove Turčianskej galérie, ktorá bude pripomienkou 160. výročia Memoranda národa slovenského.

Na deň Sedembolestnej Panny Márie (15. 9.) sa v Amfiku predpoludním uskutoční ekumenická pobožnosť a popoludní program pre seniorov s koncertom Otta Weitera a hostí.

A potom v piatok a sobotu 16. a 17. 9. bude Amfiko patriť charitatívnemu festivalu Ži a nechaj žiť, ktorého pestrý program zvýrazní už tradičný Martinský beh medikov. Trasa má 4,5 km, pripravené sú aj alternatívy pre deti. Vo štvrtok minulý týždeň bolo prihlásených už 300 účast-

níkov. Dá sa očakáva, že účasť bude vysoká. Je úplne jedno, či si beh odbehnete, alebo odkráčate. Výťažok z podujatia organizátori venujú Klinike detskej anesteziológie a intenzívnej medicíny v Univerzitnej nemocnici Martin.

Dramaturgia festivalu, ktorý je v réžii študentov medicíny, postavila piatkový program pre mladších návštevníkov s elektronickou hudbou, hip – hopom a podobne. V sobotu širšia verejnosť určite ocení koncertovanie Hexu, Heľeni- ných očí či rockovej kapely Billy Barman a iných. Súčasťou festivalu bude aj workshop o verej- nom zdraví, resp. o sexuálnom zdraví. Priprave- né budú stánky, kde sa bude dať vyšetriť zrak, stánky o online darcovstve, so zdravotníckym oblečením, stánky s občerstvením a podobne.

Kým mesto ovládne jeseň, v pláne je ešte or- ganizácia Martinského dňa zvierat v Hviezdosla-



Foto: FB Martinský beh medikov

vom parku. Podujatie je určené pre deti a ich miláčikov a jeho termín je 2. október.

(VL)

MARTIN
Kultúrna scéna
MARTIN

NA SEVERE SPOLU A VESELO

v sobotu
17. septembra 2022
od 10.00 do 19.00 hod.

na Námestí
Francúzskych partizánov
(pred Kockou)

DEŇ PLNÝ ZÁBAVY, SÚŤAŽÍ, JEDLA A NÁPOJOV PRE CELE RODINY

Milí obyvatelia sídliska Sever, kamaráti, mladí aj starší, malí i veľkí, v mene výboru mestskej časti Sever vás srdečne všetkých pozývame na príjemné podujatie. Celý deň nás bude sprevádzať skvelá muzika, zábava a súťaže. Nebude chýbať dobré jedlo, nápoje, stánky remeselníkov a ľudových umelcov. Dlhú sme sa kvôli pandémie nemohli spoločne stretávať či porozprávať sa. O to väčšmi sa na spoločné stretnutie s vami tešíme.

Zuzka Badová, Zlita Sekerková, Zuzana Vonsová a Jozef Krištoffy,
organizátori podujatia





OMNIA KLF

Významný výrobca výkovkov na Kysuciach pre ložiskový a automobilový priemysel

Odborná práca s dlhodobou perspektívou

* PREDÁK- ZORAĐOVAČ * OPERÁTOR KOVANIA

Ponúkame :

- zaškolenie a zapracovanie počas 3-6 mesiacov,
- mesačná mzda počas zaškolenia od 1000 - 1 100 EUR
- cieľová odmena po úspešnom zapracovaní
- po úspešnom zaškolení a zapracovaní mzda vrátane príplatkov :
- operátor kovania 1200-1500€/mesiac
- predák-zoraďovač 1400-1900 €/mesiac
- bonus pri dosiahnutí výkonových cieľov a odpracovaní prvého roka
- možnosť odborného rozvoja
- príspevok na dopravu

Očakávame:

- strojárne vzdelanie výhodou
- zodpovednosť pri práci a dochádzke
- akceptáciu práce v 3 zmennej prevádzke
- ochotu učiť sa a tímovosť



Kontakt:

OMNIA KLF, a.s., Kukučínova 2734, 024 01 Kysucké Nové Mesto
mobil: +421 4201216, e-mail: personal@omniaklf.sk
www.omniaklf.sk

Tradičný Martinský jarmok sa vracia, kolorovať ho bude bohatý program

Martin sa vracia k tradícii Martinského jarmoku. Bude v dňoch od 22. do 24. septembra v centre mesta. Pripravený je bohatý kultúrny program.



Jeden z posledných Martinských jarmokov pred prerušením. Jeho 33. ročník sa uskutočnil 24. a 25. septembra v roku 2010.
Foto: archív MT

Skôr narodení Martinčania si ešte pamätajú na septembrové jarmoky. Mali typickú jarmočnú atmosféru a tovar, ponúkali tu špeciality z mäsa a obľúbený burčiak a k tomu všetkému vyhrávali kolotoče.

Potom sa vo vedení mesta prijala koncepcia remeselných jarmokov počas Dní sv. Martina v novembri. Sú pokojnejšie, kultivovanejšie, predznamenané už prípravou na Vianoce s tovarmi, ktoré zodpovedajú príprave domácností na zimu.

Nostalgia za typickým jarmokom pretrvala
Hoci si ich Martinčania tiež obľúbili, predsa len nostalgia za typickým jarmokom pretrvávala. Aj preto si v súčasnom vedení mesta osvojili myšlienku jeho návratu, a to aj bez rušenia novem-

brových jarmočných hodov, ktorým zostáva ich osvedčená dramaturgia.

Po jedenástich rokoch sa teda mesto vracia k tradícii septembrového Martinského jarmoku. Uskutoční sa v dňoch 22. až 24. septembra s bohatým jarmočným i kultúrnym programom. Stánky budú rozložené v centre mesta, kultúrny program je rozdelený na dve hlavné pódia – na Divadelnom námestí a na Námestí SNP.

Na obidvoch sa program začne už vo štvrtok a bude kolorovať jarmočnú atmosféru až do soboty.

Pre skôr narodených a aj tých mladších
Na Námestí SNP vo štvrtok podvečer (17.20 h) a v piatok popoludní (15. h) vystúpia heligonkári Majerčíkovci, v piatok podvečer ich vystrieda Števo Hruštinec so skupinou Orions (16. h)

a večer tu budú náladu dotvárať Javorové husle (18. h). V sobotu predpoludním sa na pódium vráti Števo Hruštinec so skupinou Partia od Žiliny (10. h).

Na Divadelnom námestí sa určite bude páčiť bubnová show, vo štvrtok 22. septembra jej organizátori – mesto Martin a Kultúrna scéna Martin – vyčlenili dva hodinové vstupy. Prvý je naplánovaný na úvod jarmoku o 15. h a druhý o 18.45 h. Medzitým sa o náladu jarmočníkov postarajú skvelí Kandráčovci (od 16. h) a Medial Banana (17.50 h) a večer (od 19.45 h) obľúbení Drozd & Demex. V piatok popoludní prídu na námestie Zvolenčania z FS Marína. Potom bude stage patriť skupine Heľenine Oči a podvečer Polemicu. Sobotné predpoludnie je vyhradené folklóru. Najskôr vystúpia Oprášené krpce zo Žiliny, po nich DFS Turiec.

Žánrová pestrosť je daná ambíciou mesta uspokojiť všetky vekové i záujmové kategórie návštevníkov jarmoku.

„Stánky budú rozmiestnené po celom centre, vrátane tých občerstvovacích, aby si ľudia mohli na každom mieste vychutnať program i atmosféru jarmoku,“ vysvetľuje Lýdia Moricová, riaditeľka Kultúrnej scény Martin.

Dodáva, že vo štvrtok a piatok sú v galerijnej záhrade pripravené divadlá pre deti, v prípade nepriazne počasia sa presunú do Basta Fidli.

„Kolotoče nájdu jarmočníci na Námestí SNP, tam je aj program ladený viac na ľudovú nótu,“ uzatvára.

Viera Legerská

Biela pastelka na pomoc zrakovo postihnutým

Aj v Martine bude 23. septembra verejná zbierka Biela pastelka. Jej výťažok každý rok zlepšuje život zrakovo postihnutým ľuďom. Cieľom verejnej zbierky Biela pastelka, ktorá patrí medzi desať najväčších na Slovensku, je získať finanč-

né prostriedky na podporu ľudí so zrakovým postihnutím. Jej výnos sa každý rok používa na poskytovanie sociálneho poradenstva a sociálnej rehabilitácie, teda na financovanie aktivít, ktoré nevidiacim a slabozrakým ľuďom pomáhajú začleniť sa do bežného života. S dobrovoľníkmi sa Martinčania v uliciach mesta stretnú 23. septembra a do prenosných pokladničiek môžu vložiť ľubovoľný príspevok.

Podporiť možno zbierku aj on-line darom na webe Bielej pastelky, zaslaním SMS na skrátené číslo 820 v hodnote 2 eurá, vložením ľubovoľného príspevku na účet Bielej pastelky. Zbierku organizuje Únia nevidiacich a slabozrakých Slovákov. Má vyše 4 tisíc členov združených v 65 základných organizáciách. Viac informácií na: www.bielapastelka.sk.
(VL)

Scénická žatva 2022: Stokrát siali, stokrát žali

V Martine sa na prelome augusta a septembra uskutočnil stý ročník najstaršieho festivalu neprofesionálneho divadla v Európe – Scénická žatva 2022. Do organizácie jubilejného stretnutia divadelníkov prispelo i mesto Martin a martinské kultúrne inštitúcie.



História nám neponúka presné dialógy a dohody, ktoré pred sto rokmi postavili základ martinkej Scénickej žatve. Isté je, že na začiatku stála ochota Matice slovenskej, ktorej tajomníkom bol básnik a historik Štefan Krčméry, pomôcť divadelným ochotníkom. Nedá sa povedať, či pri vínku, čajíku, alebo koláčikoch, no vtedajší slovenskí intelektuáli, ktorých mal Martin plné ulice, sa rozhodli usporiadať – Divadelné závody. Po prvý raz v roku 1923.

Aj hľadisko Štúdia SKD v Martine sa pri prehliadke inscenácií nie raz zaplnilo takmer do posledného miestečka. Foto: FB Scénická žatva/ Braňo Konečný

Vždy išlo o to, tešiť sa z divadla

A hoci počas svojej storočnice menili názov, zo závodov sa stali preteky, potom prehliadka, ne-

skôr festival, a aj dramaturgia nebola vždy špičková, ba aj miesto stretávania sa ochotníkov sa počas rokov menilo, predsa len občasná organizátorská i iné odchýlky neprevládali nad silou ochotníckeho hnutia, ktoré sa chcelo na celoslovenských stretnutiach v Martine stať tribúnou smerovania divadla, nastoľovať otázky o nových javiskových formuláciách a tešiť sa z kontaktu s ľuďmi, ktorí vedú sformovať dôležité posolstvo slovenského divadla.

Storočnica veľkého tresku v malom Martine, ako príznačne festival nazývajú neprofesionálni divadelníci, bola veľkolepá. Uskutočnila sa na prelome augusta a septembra a záštitu nad festivalom prevzala prezidentka SR Zuzana Čaputová.

Vrcholný celoštátny festival s medzinárodnou účasťou, ktorý je zároveň najstarším festivalom neprofesionálneho divadla v Európe, Martin hostil vo veľkom štýle. Žilo ním nielen centrum mesta, ale aj fyzicky blízke či trochu vzdialenejšie kultúrne inštitúcie, ktoré sa stali okrem divadla a námestia ďalšími punktami festivalového programu.

Videli sme to najlepšie za dva súťažné ročníky

Od polovice júla mohli začať Martinčania vstrebávať históriu jubilejného festivalu prostredníctvom výstavy Scénická žatva 100 / Festivalový plagát, ktorá bola inštalovaná na Divadelnom námestí a sprostredkovala alternatívny spôsob čítania histórie festivalu. Od 30. augusta do 4. septembra bol už festival v Martine prítomný naplno. Za šesť dní sa tu predstavilo 20 inscenácií a 11 umeleckých prednesov, ktoré v divadelných súťažiach získali zlaté pásmo a postup na Scénickú žatvu.

„Videli sme to najlepšie z najlepšieho, čo vzniklo v neprofesionálnom divadle za dva súťažné ročníky, lebo aj žatvu a nominácie na ňu poznačila korona,“ povedal programový riaditeľ festivalu Matej Moško.

Stokrát siali, stokrát žali nebol iba názov slávnostného galaprogramu jubilejného festivalu. Vyjadruje aj symboliku slovenského neprofesionálneho divadelného hnutia.

„Je soľou a korením divadla,“ povedala v rozhovore pre festivalové noviny martinská rodáčka, herečka Zuzana Kronerová.

Scénická žatva jej nie je cudzia, na festivale viackrát účinkovala, odovzdávala ceny, zúčastňovali sa ho aj jej rodičia či rodinní priatelia. „Vykroč smelo do ďalšej storočnice a maj veľa



Scénický veniec za réžiu dostala Michaela Čajkovičová. Réžirovala inscenáciu Narodeniny v podaní DS Hromozvod z Nitry. Foto: archív DS



Tri popoludnia spríjemňovali Martinčanom chvíle na Divadelnom námestí Najvyšší kaukliari. Foto: FB Scénická žatva/Michal Lašut

šťastných divadelníkov a spokojných divákov,“ zažela mu.

V programe aj martinské účinkovanie

No kým sa festival vyberie smerom k ďalšiemu ročníku, skúsme sa ešte na chvíľu vrátiť k tomu ostatnému a pozrime sa na jeho priebeh cez martinské účinkovanie. Svojím vkladom do neho prispelo Združenie turčianskych muzikantov a Štúdio Pivnica, ktoré zorganizovalo v Záhrade SNM koncert venovaný Vítovi Hejnému. Svoje priestory pre viacero podujatí „požičalo“ i Barmuseum. Dramaturg Slovenského komorného divadla Miroslav Dacho moderoval diskusie o divadle v Bielom stane a herec tohto divadla Tomáš Mischura viedol jednu z hereckých dielní na festivale.

„Venujeme sa hereckej práci, schopnosti kontaktu a komunikácie i reálnemu daniu na javisku,“ zhodnotil pre Správy RTVS.

A ešte tu boli výstavy, ktoré sa viazali na Martin a ľudí, ktorí svoju profesiu spojili s neprofesionálnym divadlom. Pripomeňme výstavu Scénografie Jozefa Cillera a tiež výstavu venovanú dvornému fotografovi Scénickej žatvy Filipovi Lašutovi, ktorý pred desiatimi rokmi tragicky zahynul. Tvorili



Fest Jedlo bol dobrý prídavok k festivalovému daniu. Možno sa rodí nová tradícia. Foto: TV Turiec

kulisu priestorov v Slovenskom komornom divadle, ktorými diváci prichádzali do hľadiska Národného domu.

Divadlá pre deti, tvorivé dielne, festival jedla

Hlavným organizátorom festivalu je už tradične Národné osvetové centrum, no výrazne mu pomáha Turčianske kultúrne stredisko a Kultúrna scéna. Aj tentoraz spoločne angažovali viaceré divadlá pre deti, zorganizovali rôzne tvorivé dielne či hry pre najmenších, ktoré sa odohrávali na verejnosti prístupných miestach centra Martina a deti s rodičmi na nich naozaj počas všetkých festivalových dní nechýbali. Práve túto súčasť Scénickej žatvy finančne podporilo mesto Martin. Súhrnom išlo o približne 25-tisíc eur, ktoré festival dostal priamo, alebo cez dotačné schémy či Kultúrnu scénu.

„Scénickú žatvu mesto vníma ako slovenské kultúrne dedičstvo. Nie je to iba festival, ale vzácna súčasť toho, čo náš národ za posledných sto rokov formovalo,“ povedal počas otvorenia Scénickej žatvy Ján Danko, primátor Martina.

Ocenil neúfňajúce úsilie divadelných neprofesionálov a ich nezištné vytváranie a odovzdávanie hodnôt a v mene Martinčanov sa im poďakoval za možnosť byť súčasťou ich veľkolepého podujatia a vnímať slová a obrazy, ktoré môžu životom ľudí dať nový rozmer.

Na pozadí Scénickej žatvy sa v Martine sformovalo aj nové podujatie, ktoré má ambíciu stať sa tradičným. Fest Jedlo 2022. Aj jeho zorganizovanie cez dotačný systém finančne podporilo mesto a treba povedať, že to boli dobre investované peniaze.

Festival jedla a chutí organizátori – Družstvo Zrnko – situovali medzi dve fontány v strede mesta, do priestoru, v ktorom nerušilo divadelné dianie, ale vhodne ho dopĺňalo. Sformovala sa tu nielen veľká jedáleň zdravých jedál, ale aj zázemie pre prednášky, koncerty, hranie detí, piknikovanie, stretávanie sa rodín a podobne. Výborný nápad, výborné prevedenie.

Viera Legerská

Martinčania, zabojujme o parčík

Na budúci rok plánuje Lidl vybudovať na Slovensku päť parčíkov v piatich mestách, mestských častiach, v ktorých prevádzkuje svoje predajne. Budú niesť meno Lidl Čistinka. O tom, kde ich postaví a či bude medzi nimi aj Martin, môžeme rozhodnúť aj my.

Päť víťazných miest vzíde z výsledku hlasovania širokej verejnosti. Súťaž prebieha prostredníctvom oficiálnej webovej stránky www.lidl.sk/cistinka, a to až do polnoci 25. septembra 2022.

Ako na to? Každý zákazník predajne Lidl, ktorý si v čase konania súťaže zakúpi tovar, dostane za každých 20 € nákupu, vrátane DPH, pri pokladnici jednu hlasovaciu kartičku. Zákazník môže svoj unikátny hlasovací kód z hlasovacej kartičky v čase konania súťaže zaregistrovať na stránke www.lidl.sk/cistinka a odovzdať jednému z účastníkov súťaže svoj hlas. Účastníkom súťaže je aj mesto Martin, ktorý nájdete na stránke v zozname.

Mestá sú rozdelené podľa počtu obyvateľov do piatich kategórií, Martin je v piatej, v ktorej súťažia mestá nad 32-tisíc obyvateľov. Z každej kategórie vzíde jeden víťaz. Vyhráva to mesto či mestská časť, ktorá v rámci svojej kategórie získala najviac hlasov.

Stav hlasovania bude možné sledovať priebežne, a to až do 18. septembra. Posledných sedem kalendárnych dní do skončenia súťaže nebudú priebežné výsledky zverejňované.

Každému mestu sa parčík zíde. Aj Martinu. Preto sa oplatí zabojuvať.

(VL)



Každému mestu sa takýto parčík zíde. Aj Martinu. Vizualizácia: Lidl

Šoféri a deti do 15 rokov budú môcť dva dni cestovať v MHD bezplatne

Už po trinásty raz sa mesto Martin zapojí do Európskeho týždňa mobility. Tohtoročnou témou kampane je „Lepšia dostupnosť.“



Počas tradičného Európskeho týždňa mobility, ktorý tento rok pripadol na obdobie od 16. do 22. septembra, budú môcť držiteľia vodičských preukazov a deti do 15 rokov v dňoch 21. a 22. septembra (utorok, streda) z rozhodnutia martinkej radnice a DPMM cestovať v martinskej MHD bezplatne.

„Aj takto chce mesto podporiť význam mestskej hromadnej dopravy ako ideálneho druhu dopravy na svojom území a podporiť tak zmenu správania v prospech aktívnej mobility v našom meste,“ povedala Jana Kopecká, hovorkyňa mes-

ta Martin. Ďalším alternatívnym druhom dopravy v Martine, ktorý je možné využiť, sú bicykle a elektrické kolobežky BOLT, ktoré počas tohto týždňa budete môcť používať za znížené ceny.

Dopravné ihrisko zaplnia školáci

Tradične sú pripravené aj viaceré preventívno-vzdelávacie podujatia. „Jazdíme bezpečne a prechádzame ohľaduplne“, to je napríklad názov akcie, počas ktorej deti z martinských škôl spoločne s mestskými policajtmi budú v piatok 16. septembra usmerňovať dopravu na priecho-

Počas Európskeho týždňa mobility sa uskutoční aj vyhodnotenie kampane Do práce na bicykli. Foto: Roman Kopka

doch pre chodcov. Počas týždňa mobility sa žiakmi základných škôl zaplní aj dopravné ihrisko na Severe, kde sa deti oboznámia so základnými zásadami bezpečnej jazdy na dopravných prostriedkoch.

Počas kampane sa budú získavať aj dáta formou prieskumu, ktorého cieľom je zistiť, aké spôsoby dopravy využívajú školáci na cestu do či zo školy.

Cyklojazda pre seniorov

V pondelok 19. septembra budú hliadky MsP Martin usmerňovať pohyb cyklistov v meste, najmä však na pešej zóne. Poskytnú aj rady, ako jazdiť bezpečne. Na utorok 20. septembra je naplánovaná cyklojazda pre seniorov za krásami Turca.

V stredu 21. septembra, v závere Európskeho týždňa mobility, sa vo veľkej zasadačke MsÚ v Martine uskutoční slávnostné vyhodnotenie kampane „Do práce na bicykli“, v ktorej mesto Martin už po piaty raz triumfovalo.

Prestúpia šoféri do autobusov? Dva dni budú môcť jazdiť v MHD bezplatne. Platí to aj pre deti do 15 rokov. Foto: Roman Kopka



ZO ŽIVOTA MESTSKÝCH ČASTÍ

MČ PODHÁJ-STRÁNE



Fotografia vľavo: Týmto pomocníkom nechýbala ochota urobiť deťom krajšie prostredie.
Foto: archív MŠ

Fotografia hore: V škôlke pribudli nové hracie prvky.
Foto: archív MŠ

V materskej škole pomáhali ľudia s empatiou a dobrým srdcom

Začiatok tohto školského roka sa začal v Materskej škole na Podhájskej ulici trochu radostnejšie ako po iné roky. Zrenovovali tu garáž na uskladnenie športového náčinia, na ihrisko pribudli nové hracie prvky, vynovené je aj pieskovisko.

Všetko to sa podarilo uskutočniť sponzorsky. Svojou iniciatívou a správne vedenou komunikáciou učiteľka Mária Cetkovská dokázala zvládnuť to, čo naštartovalo a naplnilo energiou celý kolektív. V areáli pracovali nielen firmy, ale aj viacero dobrovoľníkov z radov rodičov. „S ich pod-

porou sa nám podarilo zrenovovať dlhodobu nefunkčnú garáž pre potreby uskladnenia športového náradia,” začína vymenúvať Jana Poláčiková, zástupkyňa riaditeľky pre MŠ.

„Poslanci mestskej časti Podháj-Stráne sa pričínili o nové hracie prvky, čím urobili deťom ob-

rovskú radosť. Za pomoci rodičov sme vynovili detské pieskoviská a v spolupráci s odbornými útvarmi mestského úradu sa podarilo ošetriť aj stromy, orezať staré konáre a celý areál vyčistiť,” dodáva s tým, že aj tieto práce prispeli k bezpečnosti detí.

Zástupkyňa riaditeľky sa potom dostáva k poďakovaniu. „Zaslúžia si ho za pomoc, empatiu a pozitívny prístup k povinnostiam M. Hvizd, spoločnosti BM MONT, SUPS, Brantner Fatra, mesto Martin, ale aj Milan Kunert a partia Vokumer, poslanci mestskej časti Podháj-Stráne, otec a syn Čuporákovci, páni Cetkovský, Hogh a aj rodičia detí, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli svojou pomocou,” upresňuje s tým, že v súčasnosti sa ťažko hľadajú ruky, ktoré sú ochotné nezištne pomáhať, preto si ústretovosť všetkých zúčastnených váži o to viac.

„Robili to pre deti, verím, že sa v škôlke budú cítiť spokojne a šťastne,” uzatvára Jana Poláčiková.

Jana Cikhartová



Fotografia vľavo: Nové hracie prvky bolo treba zmontovať.
Foto: archív MŠ

Fotografia vpravo: Partia, ktorá pomohla revitalizovať detské pieskovisko.
Foto: archív MŠ



MČ KOŠÚTY

Deti dostanú nové ihriská na hru a športovanie



V minulých dňoch v Košútoch osadzovali poslednú súpravu lavičiek s košmi na Jilemnického ulici.
Foto: V. Legerská

Mesiac detských ihrísk a športovísk. Aj tak možno nazvať aktivity v mestskej časti Košúty, kde sa v týchto dňoch pracuje najmä na dokončení inkluzívneho detského ihriska, ktoré bude určené aj pre hendikepované deti.

Ihrisko sa stavia vo vnútrobloku ulíc Štefunku a Majerníka, priestor naň vybral Útvár hlavného architekta mesta Martin. Financuje sa z rozpočtu mesta a dotácie ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny.

V minulých týždňoch došlo k likvidácii jednej z dvoch popraskaných betónových plôch, stroje vyrovnali terén, riešilo sa pritom jeho odvodňovanie a zatrávenie. A nejaký čas bolo treba

počkať, aby zem „sadla“. V prvom septembrovom týždni sa na ihrisku začali osádzať prvky na hranie, pokračovať sa bude lavičkami, košmi, upravajú sa prístupové chodníky.

„Do konca septembra by malo byť hotovo,“ hovorí poslanec Dalibor Steindl. Dopĺňa, že nejde o jediné ihrisko či športovisko, ktoré v Košútoch tohto roku dokončia. Rozbiehajú sa prípravné práce spojené s rekonštrukciou špor-

toviska na Rázusovej ulici, ktorého výbava bude určená pre staršie deti. Prebieha súťaž na zhotoviteľa, po jej uzavretí sa rozbehnú práce, ktorých výsledkom má byť viacero športovísk určených pre loptové hry. Keďže je vysunuté do prírody, mimo obytných blokov, hra detí by ľuďmi v bytoch nemala rušiť. Na toto ihrisko je vyčlenených 90-tisíc eur.

Na jeho dokončenie sa tešia aj v ZŠ s MŠ na Hurbanovej ulici, lebo by ho mohli využívať aj na hodiny telesnej výchovy či športové krúžky.

„Sme o tom dohodnutí s pani riaditeľkou. Nakoniec, aj ona otvorila areál tamojšej škôlky pre deti zo sídliska, aby tam so svojimi rodičmi mohli popoludní prísť. Mesto a mestská časť financovali osadenie nových hracích prvkov na ihrisku, menili sme piesok a teraz chceme meniť dopadové plochy, aby boli bezpečnejšie,“ vysvetľuje poslanec s tým, že obojstranná ústretovosť je na mieste.

V minulých týždňoch v Košútoch osadzovali poslednú súpravu lavičiek s košmi na Jilemnického ulici od križovatky Severná po predajňu Renault. Je dlhá, ľudia požadovali oddychové body, ktoré využívajú pri prechádzkach, ceste na zastávku MHD, z obchodov a podobne.

Lavičky pribudli aj pri športovom ihrisku za Galandovou ulicou. Sú určené hlavne pre rodičov, ktorí naň sprevádzajú svoje deti.

Viera Legerská



Inkluzívne detské ihrisko v Košútoch dokončia ešte túto jeseň.
Foto: Roman Kopka



VAŠA OTÁZKA - NAŠA ODPOVEĎ

- Stavia sa, búra či kope sa pri vašom dome či paneláku niečo, o čom nemáte žiadnu informáciu?
- Chcete poznať odpoveď na to, ako sa bude vyvíjať mesto, čo je nové v sociálnych službách alebo v kultúre, školstve či športe?
- Neviete niečo vybaviť a potrebujete poznať detailný postup?
- Deje sa v blízkosti vášho bývania niečo, s čím nesúhlasíte?

Napište nám. Dostanete odpoveď. Kontakt pre vás: e-mail: redakcia@martinskenoviny.sk

MČ PRIEKOPA

Nechceli práce drobiť, chodníky opravovali naraz



Priekopčania sa konečne po rokoch dočkali celkovej rekonštrukcie chodníkov na najdlhšej ulici v mestskej časti – Kratinovej.

Ľudia bývajúci na Kratinovej ulici viac rokov do slova „tlačili“ na poslancov, aby sa opravy chodníkov konečne uskutočnili. Želané sa stalo skutočnosťou.

„Z južnej strany je rekonštrukcia chodníka na Kratinovej ulici hotová,“ povedal Ľubomír Vaňko, poslanec MsZ z Priekopy.

„Museli sme najskôr naakumulovať finančné prostriedky, aby sme sa vôbec do takej rozsiahlej rekonštrukcie mohli pustiť. Opravy chodníkov sme nechceli robiť na viackrát, dali sme prednosť prácam naraz, čo sa nám teraz aj podarilo,“ vysvetľoval.

Vo výbore mestskej časti sa na takomto postupe zhodli všetci piati priekopskí poslanci. Investičná akcia bola vysúťažená v cene takmer 49 750 eur.

Spoločnosť Doprastav odvieďa dobrú prácu, treba veriť, že chodník bude dlho slúžiť nielen ľuďom, ktorí na Kratinovej ulici bývajú, ale aj všetkým návštevníkom tejto časti Priekopy.

Jana Cikhartová



Chodník na Kratinovej ulici je už hotový.
Foto: Jana Cikhartová

Kultúrna scéna MARTIN MARTIN

PRIEKOPSKÝ

DEŇ V SIME / 24.9.2022

ŠTART: 09:00

ARZEN 14:00



Súťaž vo varení bryndzových halušiek

Registrujte sa na: info@priekopa.sk, 0910 902 408



Mestská polícia
ukážka techniky
a výstroje



Priekopský poľovnícky guľáš
a výstava poľovníkov
a urbáru Priekopy



Ukážky včelstiev
výrobkov z včelieho
vosku a medu



PRE DETI
Jazda traktor-vláčikom
Maľovanie na tvár
Animácie, športové a logické hry



PRE DOSPELÝCH
Súťaž v pití piva
Súťaž v zručnosti
Súťaž vo varení bryndzových halušiek

DJ JUMBO
OD 09:00

JAVOROVÉ HUSLE
OD 11:00

ARZEN
OD 14:00



MČ STRED

Ani na Mudroňke počas leta nezaháľali



V jednej z najstarších mestských škôl rozšírili možnosti na športovanie. Úpravou prešla jedna z učební, nový náter dostala i školská jedáleň s kuchyňou.

Na začiatku školského roka osadili v športovom areáli ZŠ na Ulici Pavla Mudroňa prvý martinický športový teqbalový stôl, na ktorom sa dajú hrať rôzne loptové hry. Ide o inovatívny zaoblený stôl, ktorý je podobný stolnotenisevému. Dá sa na ňom hrať až päť športových hier – nohejbal, stolný tenis, tenis, volejbal a hádzaná.

V areáli školy sa začalo aj s budovaním nového vonkajšieho „fitnesscentra“. V lete pribudli na cvičisku prvé tri nové vonkajšie fitness prvky, ktoré budú žiaci, rovnako ako teqbalový stôl, používať najmä na hodinách telesnej výchovy.

„Tento projekt čiastkou 4-tisíc eur pomohol zo svojho rozpočtu financovať výbor mestskej časti Martin-Stred,“ informoval jeho predseda Bruno Horecký.

Noviniek z Mudroňky je však viac. V budove školy ešte pred začiatkom nového školského roka kompletne zrekonštruovali a vymaľovali jednu z učební (4. A), čo vyšlo na 3 072 €. Z prostriedkov mesta Martin, viac ako 5 340 €, bola vymaľovaná školská jedáleň s kuchyňou. **(RED)**

Fotografia hore: Teqbalový stôl si rýchlo našiel priaznivcov.
Foto: Bruno Horecký

Fotografia vľavo: Vynovená školská jedáleň v ZŠ na Ul. P. Mudroňa. Nový náter ju oživil.
Foto: Bruno Horecký

MČ ZÁTURČIE

Finišujú s jasličkami v Záturčí, prebieha už kolaudácia

„Nie všetko ide podľa predstáv, ale konečne sa dostávame do finále,“ povedal predseda výboru mestskej časti Záturčie Tomáš Zanovít. Reč je o areáli budúcich jasličiek, ktoré sa získali prestavbou niekdajšej materskej školy.

Projektová dokumentácia a s tým spojené legislatívne úkony týkajúce sa prestavby zabrali takmer tri roky, ale teraz úsilie speje k zdarnému finále. Finančné prostriedky na rekonštrukciu sa podarilo získať z eurofondov a aj cez Žilinský samosprávny kraj.

Všetci poslanci mestskej časti si myšlienku sformovania detských jasí zobrali za svoju, lebo pracujú v mestskej časti, ktorá je charakteristická mladými rodinami. Areál pred prestavbou patril materskej škole pre deti s vývinovými poruchami a po ukončení jej prevádzky objekt chátral. Aby sa

nedostal do dezolátneho stavu a neničilo ho počasie a neprispôsobiví ľudia, našli mu novú náplň.

Rekonštrukcia sa uskutočnila za takmer 452-tisíc eur, vrátane DPH, výška nenávratného príspevku z Integrovaného regionálneho operačného programu predstavovala sumu viac ako 343-tisíc eur. Mesto reagovalo na výzvu, ktorá sa týkala poskytovania sociálnych služieb v časti sociálnoprávnej ochrany detí a rozvoja služieb starostlivosti o dieťa do troch rokov veku na komunítnej úrovni.

Pokračuje aj personálna práca súvisiaca s prevádzkou tohto zariadenia. Jeho vedúca už bola prijatá a časom bude výberovým konaním prijatých päť opatrovateliek detí a jedna osoba ako obslužný personál. Aktuálne sa uskutočňuje kolaudácia zariadenia, následne sa bude sociálna služba registrovať na ŽSK, a potom sa už otvorí

cesta pre príjem detičiek do zariadenia. Mali by sa tu vytvoriť dve triedy pre dvadsať detí.

Jana Cikhartová



Zrekonštruovaná budova budúcich jasí v Záturčí.
Foto: Jana Cikhartová

Aj v Martine sme si pripomenuli obeť holokaustu a rasového násilia

Počas pietnej spomienky študenti gymnázia prečítali symbolicky 70 mien obetí holokaustu, 20 mien obetí ocenených titulom Spravodlivý medzi národmi a 10 mien záchrancov, zatiaľ bez ocenenia.

Deviaty september je na celom Slovensku Pamätným dňom obetí holokaustu a rasového násilia. V tento deň v roku 1941 Slovenský štát ratifikoval takzvaný Židovský kódex, ktorým na absolútny okraj spoločnosti vytlačil desaťtisíce svojich občanov. Nehanebne ich zbavil občianskych i hospodárskych práv a neskôr sa podieľal na ich brutálnej likvidácii.

Pri príležitosti tohto pamätného dňa, tak ako v ďalších viac ako 60 mestách a obciach po celom Slovensku, sa v evanjelickom kostole na Memorandovom námestí v Martine konala v piatok 9. septembra pietna spomienka nesúca názov „Nezabudnutí susedia“. O 10. h sa v tento deň na mnohých miestach našej krajiny tiež rozozvučali kostolné zvony.

Prítomným na pietnej spomienke sa cez videoprojekciu prihovarila preživšia Eva Mosnáková, modlitbu za obeť holokaustu predniesol arcibiskup Stanislav Zvolenský a tradičnú židovskú modlitbu Kadiš zaspieval rabin Baruch Myers.

V rámci pietnej spomienky, na ktorej sa okrem iných zúčastnili zborový farár Milan Kubík, dekan farnosti Martin Pavol Gera, dobrovoľník Peter Krajniak, primátor Martina Ján Danko či mestskí poslanci Peter Vons a Stanislav Thomka, študenti Gymnázia Viliama Paulinyho Tótha v Martine, prečítali symbolicky 70 mien obetí holokaustu,



Aj Martin si dôstojným pietnym aktom pripomenul obeť holokaustu a rasového násilia.
Foto: archív mesta Martin

20 mien obetí ocenených titulom Spravodlivý medzi národmi a 10 mien záchrancov, zatiaľ bez ocenenia. Za všetky obeť zapálili sviečky.

„Tento nehanebný akt, veľmi krutý, obral desiatky tisíc občanov vtedajšej Slovenskej republiky o občianske práva, občiansku česť, majetky a napokon aj o to najcennejšie – život. Máme veľkú povinnosť spomínať na ľudí, ktorí boli našimi susedmi a ktorí sa viac domov nevrátili kvôli

tragicky krutému Židovskému kódexu. Nezabúdajme na nich a pripomínajme si tieto chvíle, aby sa zlo dostalo navždy preč z našich životov,“ vyhlásil Ján Danko, primátor mesta Martin. **(RED)**

V deň štátneho sviatku položili vence k pamätníkom SNP



Presne v deň 78. výročia SNP, v pondelok 29. augusta, si desiatky Martinčanov a Martinčaniek za účasti predstaviteľov mesta a štátu, armády

i polície, členov Oblastného výboru Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov v Martine i zástupcov niektorých politických strán,

na Partizánskom cintoríne v Priekope a aj pri Pamätníku SNP na Severe položením vencov a slávnostnými príhovormi pripomenuli jednu z najvýraznejších dejinných udalostí nášho mladého štátu.

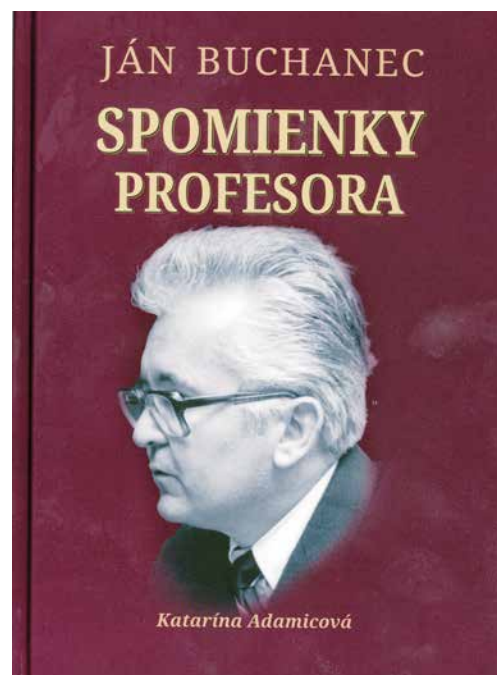
„Jedine úctou k histórii môžeme plnohodnotne precítiť boj, ktorý sa tu odohral pred 78 rokmi. Boj za mier, boj za slobodu, boj za humanitu. Boj, ktorý si stále ctíme v sebe. Boj, na ktorý nikdy nesmieme zabudnúť. Vyslovme týmto hrdinom veľkú vďaku za aktívnu účasť v ťažkom vojnovom období. Všetkým tým, ktorí nechali svoje mladé životy na bojiiskách, či sa nedožili dnešných dní, patrí hlboká úcta a najsrdečnejšie poďakovanie,“ okrem iného v príhovore povedal Rudolf Kollár, viceprimátor mesta Martin pri spomienkovom podujatí.

(RED)

Na fotografii zástupcovia mesta Martin na pietnej spomienke v Priekope.
Foto: archív mesta Martin



Ján Buchanec s manželkou Jankou.
Foto: archív JB



Spomienky profesora, jedinečná knižná sonda do života nezabudnuteľného lekára i pedagóga Jána Buchanca

Kniha Spomienky profesora, ktorá vyšla ako jedinečný literárny počín, je vlastne takým spojivom, umožňujúcim všetkým záujemcom nahliadnuť do života tohto jedinečného človeka, žijúceho medzi nami.

Nebýva zvykom, aby v súčasnej knižnej produkcii sa často objavovali spomienky žijúcich osobností, ktoré významnou mierou ovplyvnili život v našom meste. K takýmto osobnostiam nepochybne patrí lekár – pediater, prof. MUDr. Ján Buchanec, ktorého meno v čase aktívnej služby v Univerzitnej nemocnici v Martine poznali nielen mnohí domáci pacienti, ale jeho vysoká odbornosť, profesionalita, ľudskosť a empatia rezonovali i v niekdajšej československej federácii a aj v zahraničí.

Schopnosť pomáhať znásobená ochotou získané vedomosti odovzdávať ďalším, by mohli potvrdiť aj viaceré generácie študentov Jeseniovej lekárskej fakulty UK, kde spolu s manželkou prof. Jankou Buchancovou pôsobili ako úspešní pedagógovia.

Srdcovkou je história mesta i nemocnice

Rodený Martinčan nezaprel v sebe ani svoju ďalšiu záľubu povýšenú na symbolickú profesiu znalca a propagátora dejín nemocnice, kde celý život pracoval, ako aj dejín mesta, v ktorom sa narodil, celoživotne pôsobil, tu si založil rodinu, vychoval deti.

Svoj vzťah k tejto druhej „profesii“ zanechal vo svojej literárnej činnosti, svoje state o dejinách Univerzitnej nemocnice v Martine publikoval nielen v súborných prácach o histórii mesta, ale aj v drobnej publikačnej či publicistickej činnosti.

Odhliadnuc od množstva odborných príspevkov aj na stránkach zahraničnej medicínskej tlače či samostatných vysoko odborných knižných prác kurentovaných aj v zahraničnej spisbe, je však jeho meno spojené najmä s jeho srdcovkou – históriou nemocnice a rodného mesta.

To všetko vytvorilo akúsi pomyselnú spojnicu medzi všetkými, ktorí si dobre uvedomujú profesiu lekára najmä v spoločenstve, v ktorom v súčasnosti žijeme. Pričom akoby jej hodnota najmä pre nezainteresovaných vzrástla len v okamihu záchrany života, keď potrebujeme ich zdravotnú starostlivosť.

Pre široké spoločenstvo ľudí sú väčšinou neznámi, poznávame ich v čase potreby, pričom výsledky práce vo všetkých oblastiach starostlivosti o ľudské zdravie sú nenahraditeľné, často s presahom významu ďaleko nielen za hranice mesta.

Jedinečný literárny počín

Kniha Spomienky profesora, ktorá vyšla ako jedinečný literárny počín, je vlastne takým spojivom, umožňujúcim všetkým záujemcom nahliadnuť do života tohto jedinečného človeka, žijúceho medzi nami. Poľudšťuje tvár človeka, skrytú v čase našej potreby za bielym rúškom, pomáha odhaliť jeho životnú cestu, sprítomniť chvíle ťažké, ale aj radostné, prostredníctvom jeho spomienok sa vrátiť do vzdialenej histórie, ktorú prevažne dnes poznáme len z písaného slova.

Spolu s manželkou Jankou dodnes patria k lekárskej elite v tom najpravejšom slova zmysle. Obidvaja ešte aj dnes napriek pokročilému veku sa živo zaujímajú o dianie v Univerzitnej nemocnici, kde celý život pôsobili. Naďalej ich spája láska k svojej nie ľahkej profesii, ale aj k umeniu, k histórii v tom najširšom slova zmysle.

Pani Buchancová ako jedna z mála dokázala náročnú prácu lekára spojiť so záľubou vo výtvornom umení, nevnímala ju len očami obdivovateľa, ale dokázala ju preniesť aj na maliarske plátno. Jej krásne oleje zachytávajúce krásu Turca, boli obdivované na viacerých výstavách,

jeden z nich ilustruje aj predmetnú knihu spomienok.

Oživa história starej nemocnice

Pri jej listovaní akoby pred čitateľom oživalo nielen prostredie starej nemocnice, kde sa prof. Buchanec priamo v jej areáli narodil, ale v spomienkach vystupujú z jej dejín lekárske osobnosti v nej pôsobiace, s ktorými sa mal možnosť stretávať už do narodenia. S ich menami sa stretávame nielen počas jeho detstva, keď pútavo opisuje areál nemocnice, svoje zážitky počas detských rokov, aj počas vojny, keď bola zasiahnutá bombardovaním.

Dnes už nepochopiteľné ťažkosti s prijatím na štúdium medicíny z tzv. politických dôvodov, ale nakoniec úspešné roky štúdia medicíny, začiatky ako mladého lekára spojené často s úsmevnými príbehmi predstavujúcimi pre dnešnú generáciu mladých lekárov už len spomienkový folklór.

Zoznámenie s manželkou, ťažké začiatky dvoch mladých lekárov - manželov, ktoré vďaka húževnatosti a snahe naplno uplatniť lekársku prísahu v praxi dokázali prekonať. Prof. Buchanec nakoniec našiel uplatnenie v odbore detskej pediatrie, v odbore, kde dlhé roky neskôr pracoval ako prednosta kliniky. Neodradili ho ani problémy spojené s výstavbou novej kliniky, tzv. „štrnástky“, nakoniec úspešne zavŕšené v podobe dnešného moderne vybaveného klinického pracoviska.

Odchod do dôchodku bol len pomyselným medzníkom v aktivitách prof. Buchanca a jeho manželky. Obidvaja pracovali naďalej, J. Buchanec sa venoval konzultáciám, J. Buchancová práci v teoretických ústavoch Jesseniovej lekárskej fakulty. Medicínsku odbornosť sprostredkovali na univerzite tretieho veku, prof. Buchanec sa venoval naďalej histórii najmä UNM, predovšetkým jeho zásluhou dejiny nemocnice prestali byť veľkou neznámou kapitolou v dejinách mesta, prof. Buchancová svojej záľube maľovaniu a v súčasnosti obľúbenej záhradke a obidvaja predovšetkým svojej rodine, deťom, vnúčatám či pravnúčatám.

J. Buchanec naďalej aktívne pôsobí ako člen Rady primátora pre seniorov a osoby zdravotne znevýhodnené, má na starosti zdravotníctvo. V začiatkoch pracoval aj ako člen Rady národnej kultúry. Dodnes žijú aktívnym spoločenským životom, sú pravidelnými návštevníkmi kultúrnych akcií na pôde mesta.

Nezabudlo sa ani na osobnosti nemocnice

Svoje návraty sprostredkované spomienkami uverejnenými v tejto knihe, venoval významným osobnostiam, ktoré pôsobili počas jeho práce v UNM, spomína na dekanov, s ktorými sa mal možnosť stretávať a spolupracovať, spomína na riaditeľov, ktorých zažil mnoho a každý z nich zanechal stopu nielen v nemocnici, ale aj v spomienkach autora knihy. Na jej stránkach nám spriemňuje dnes už legendárne lekárske osobnosti pôsobiace v UNM v Martine, či už to bol gy-

nekológ prof. MUDr. Teodor Schwarz, úspešný a známy prof. Pavol Steiner, zakladateľ slovenskej kardiochirurgie, či prof. MUDr. Vladimír Galanda, CSc., a mnohí ďalší, ktorí svojou prácou písali úspešné dejiny nemocnice a svojím významom sa zaradili k zakladateľským osobnostiam slovenskej medicíny.

”

Listovanie stránkami je skutočným čitateľským zážitkom. Spomienky ilustruje množstvo fotografického materiálu, čím plasticita spomienok nadobúda konkrétne rozmery v tvárach jej mnohých aktérov.

Eva Králiková

S úctou hovorí aj o mladšej generácii lekárov, váži si ich prácu, medicínske výsledky. Každá kapitola knihy je zaujímavá, každá z nich prináša množstvo neznámych informácií, ktoré sú však z pohľadu potenciálneho čitateľa veľmi zaujímavé. Z jej stránok vystupujú pred nami dnes mnohé mená patriace histórii UNM v Martine, lekárov, prednostov, riaditeľov, ale aj neskorších pedagógov na Jesseniovej lekárskej fakulte UK, vďaka ktorým dnes už patrí nemocnica, ale aj fakulta k renomovaným medicínskym pracoviskám známym aj v zahraničí.

Skutočný čitateľský zážitok

Listovanie jej stránkami je skutočným čitateľským zážitkom. Spomienky ilustruje množstvo fotografického materiálu, čím plasticita spomienok nadobúda konkrétne rozmery v tvárach jej mnohých aktérov.

V závere uverejnené príhovory spolupracovníkov prof. Buchanca, ale aj kolegov lekárov zo zahraničia, dopĺňajú portrét výnimočnej osobnosti, akou prof. Buchanec je. Zostavovateľke prof. Kataríne Adamicovej, dlhoročnej spolupracovníčke manželov Buchancovcov v nemocnici či na pôde Jesseniovej LF, sa podarilo zhromaždiť množstvo materiálu, ktorý v priereze je akoby symbolickým obrazom nielen dejín dnes už starej nemocnice, starého mesta, ale aj osobností, ktoré formovali jej obraz do budúcnosti.

Vizuál knihy je nevtieravý, napriek tomu zaujme portrétom prof. Buchanca, tak ako ho zvykne stretávať aj dnes v uliciach nášho mesta. Myslím si, že sa kniha podarila, že poskytuje obraz minulosti, ktorú často vnímame ako niečo mimo nás. Snáď zaujme nielen potenciálnych pacientov, študentov, ktorí sa v priestoroch nemocnice učia robiť svet okolo nás zdravším, spokojnejším. Ale aj všetkých, ktorí si uvedomujeme najmä v dnešnej dobe potrebnosť dokonalej medicínskej starostlivosti.

Eva Králiková

KULTÚRNE MENU

■ **Fallgrapp v Barmuseu.** Slovenské hudobné zoskupenie, spájajúce elektroniku s akustickými nástrojmi, sláčikovým triom a ženským vokálom, bude mať koncert 16. septembra o 20. h v Barmuseu.

■ **Odkazy pre Alicu Masarykovú.** V Biblickej škole na Memorandovom námestí sa 17. septembra o 18. h uskutoční koncert z projektu Odkazy III. Venovaný je spomienke na dcéru prezidenta T. G. Masaryka. Účinkujú klarinetista David Šimeček, violončelistka Judita Škodová a klaviristka Kateřina Ochmanová spolu s tenoristom Vladimírom Šlepcom.

■ **Do divadla.** Slovenské komorné divadlo pokračuje v septembri s týmito inscenáciami – Spravodliví (17. septembra), Sen noci svätéhojanskej (21. septembra), Leonce a Lena (22. septembra), D1 (pracovný názov) – 23. septembra, Hráči (24. septembra), 1984 (27. septembra), Spravodliví (29. septembra).

■ **David Kollar v medzinárodnej zostave.** Slovenský gitarista a skladateľ filmovej hudby David Kollar predstaví mystickú a jedinečnú fúziu komponovanej a improvizovanej hudby. To všetko v medzinárodnej zostave s americkým gitaristom, skladateľom a zvukovým dizajnérom Rickom Coxom a talianskym trubkárom Paolom Rainerim. Barmuseum, 21. septembra o 20. h.

■ **Nové diškurovanie.** Turčianska knižnica pokračuje v sérii stretnutí venovaných histórii Martina. Nové diškurovanie s Igorom Dobrovoľným má termín 21. septembra o 16. h.

■ **Gastroslavov park.** Chutné jedlo, stretnutia s priateľmi, atrakcie pre deti i zábavu spojenú s kultúrnym program pripravujú v Hviezdoslavovom parku na 24. septembra od 12. hodiny organizátori Gastroslavovho parku.

■ **Večer filmových chýb a omylov.** Peter Konečný, šéfredaktor portálu kinema.sk, príde 29. septembra do Barmusea hovoriť i zabaviť vás rozprávaním a ukážkami najväčších filmových chýb a omylov. Podujatie sa začne o 19. h.

■ **Modré hory.** Lyrik, Bene a Roland Kánik, jedno pódium a veľká radosť z hrania. Motto „nudnejší jak život“ vymenili za „o všetkom a o ničom rap“. Barmuseum, 30. septembra o 20. h.

■ **Acts of Body – Ornamentology.** Do 5. októbra bude v Turčianskej galérii trvať výstava Acts of Body – Ornamentology. Projekt, ktorého autorom je Adam Macko, predstavuje niekoľko modulov dekonštruovanej telesnosti v rôznych polohách inštalácie – syntetické „kože“ s odtlačkami reálnej tetováže.

Pripravila: (VL)

Dotácie mesta podporili desiatky kvalitných kultúrnych podujatí

V komisii kultúry rozdeľovali nedávno dotácie z rozpočtu mesta. Na pracovnom stole jej členov sa zišlo 41 žiadostí v celkovej hodnote 105 475 €. Komisia mala k dispozícii na rozdelenie 45 000 €. Dostali ich:

1. **ALGADE-ART** – na predstavenie Žabokrečského ochotníckeho divadla a predstavenie tvorby ALGADE-ART, 800 €.
2. **Calma Comunity** – na projekt spoMAĽUJ, 400 €.
3. **CREA-EDU** – na mural v meste, 5 000 €.
4. **Dubáčik** – na projekt Môj proces č. 5, prezentujúci rôzne štýly umenia, 2 000 €.
5. **Fotoklub Karola Plicku** – na výstavbu Fotografia 2022, 1 000 €.
6. **Kultúrne centrum Museum** – na koncert a prezentáciu albumu Sonic pulse live, 1 000 €.
7. **Kultúrna platforma Parta** – na PechaKucha Night Martin 2022, 1 000 €.
8. **La guitaromanie** – na koncert Miriam Rodriguez Brüllovej a najlepších žiakov súťaže, 1 000 €.
9. **LIONS CLUB MARTIN** – na PRACHART, čiže výstavu umeleckých prác vo verejnom priestore, 1 500 €.
10. **Martinský Klub Medikov** – na festival Ži a nechaj žiť, 1 500 €.
11. **Martinský klub priaznivcov cestovania** – na medzinárodný cestovateľský festival Bez hraníc, 1 500 €.
12. **Matica slovenská** – na dve podujatia v rámci Slovesnej jari 2022, 800 €.
13. **Music is the message** – na Friday Mass Open Air 2022, 1 500 €.
14. **Slovenský zväz zdravotne postihnutých** – na prehliadku záujmovo-umeleckej činnosti, 500 €.
15. **STEP ART** – na projekt Urban Spirit Martin, 1 050 €.
16. **Občianske združenie Naša Priekopa** – na putovnú výstavu Priekopa v premenách času, 300 €.
17. **OZ Podoby slova** – na podujatie Návraty,

venovanému 50. výročiu úmrtia proskribovanej Zory Jesenskej, 1 500 €.

18. **ROOTS** – na Roots festival 2022 venovaný mladej generácii, 1 500 €.
19. **Slovenský zväz protifašistických bojovníkov Martin** – na aktivity počas roka, 300 €.
20. **SML** – na budovanie kultúrnej platformy v priestoroch Sommelier klubu, 2 500 €.
21. **Slovenské národné múzeum** – Múzeá v Martine – na Víkend otvorených parkov a záhrad 2022, 650 €.
22. **Súkromná základná umelecká škola Maše Haľamovej** – na exteriérovú výstavu výtvarných prác žiakov Maľovaný most, 1 000 €.
23. **Turčianske kultúrne stredisko v Martine** – na sprievodný pouličný program 100. ročníka Scénickej žatvy – Divadlo k ľuďom a Koncert v záhrade, 3 500 €.
24. **Turiec pre deti** – na Divadielko v klubovni, 500 €.
25. **TURIEC FILM** – na tvorbu filmu 110 rokov

futbalu v Martine, 1 000 €.

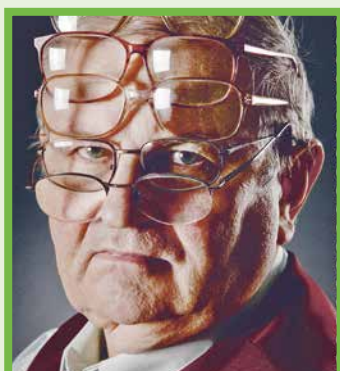
26. **Umelecké zoskupenie detí z detských domovov, znevýhodnených komunít a ich priateľov Fénix** – na umelecké workshopy a performance, 1 500 €.
27. **Rodičovské združenie pri Základnej umeleckej škole na Mudroňovej ulici v Martine** – na mural pri príležitosti 100. výročia vzniku školy, 4 000 €.
28. **Zrnko, družstvo** – na Festival jedla 2022 a Rozlúčku so ZŤS, 3 700 €.
29. **Živena, spolok slovenských žien** – na podujatie Rok so Živenou, 1 000 €.

Spracovala: (VL)

Kultúrna komisia prispela aj na činnosť Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov v Martine, ktorý sa napríklad podieľal aj na organizovaní pietnych aktov kladení vencov aj pri príležitosti výročí SNP.
Foto: archív mesta Martin



KOMENTÁRANINY MILANA LECHANA



Na margo leta

– Aké máš po dovolenke pekné líca... Dobre varili?
– Ale kde, každý deň som nafukoval matrace.

Septembrové žiakoviny

- Na začiatku každej vety píšeme veľké písmeno. Uprostred by to nebolo ono.
- Zámená poznáme osobné a nákladné. Ja som osobné zámeno prvej mojej osoby.
- Holá vete je: Otec pracuje. Pracuje je sloveso a otec je murár.
- V slove myš píšeme y, pretože narobí veľa škody.
- Dnes som v diktáte konečne nemal chibu.

Auto-motokútik

– Pán poslanec, tu musí ísť politika stranou, – vraví v autoškole inštruktor uchádzačovi o vodičský preukaz – Keď vám poviem doprava, tak tam pôjdete, hoci viem, že ste ľavičiar.

Patálie s Táliou

– Čo dávali včera v Slovenskom komornom divadle?
– Nič. Ešte aj pijatiku som si musel zaplatiť.

Upozornenie na záver

Keď vám niekto povie, že sa má dobre, neverte mu! Provokuje...

OTÁZKA PRE ADVOKÁTKU

Ak vám niečo pokazí radosť z dovolenky, máte nárok na odškodnenie

V našej pravidelnej rubrike odpovedáme na otázky našich čitateľov. Dnešnou tému je vymáhanie odškodného za pokazenú dovolenku a doklady, ktoré si treba zhromaždiť, aby toto vymáhanie bolo úspešné.

Otázka:

Dovolenkovali sme v známom slovenskom rezorte a stravovali sme sa v jedálni hotela, v ktorom sme boli ubytovaní. Uprostred dovolenky sme celá rodina dostali hnačky a zvyšok dovolenky sme strávili na diéte a v izbách. Ako sme zistili, takto dopadli viacerí dovolenkári, najmä deti.

Zhodli sme sa viaceré rodiny, že pôvod našich ťažkostí bolo jedno jedlo, ktoré nám podávali na večeru. V hoteli to nijako neriešili, len nám vyšli v ústrety, čo sa týka diétného jedla a nápojov. Pýtam sa, či máme nárok na nejaké odškodné a ako si ho máme vymáhať? Respektíve, čo má dovolenkár urobiť v takejto situácii, aké dôkazy či doklady treba zaistiť hneď na mieste, aby vymáhanie škody bolo úspešnejšie? Ján D.

Odpoveď:

V prípade, ak ste riešili dovolenku prostredníctvom cestovnej kancelárie, treba postupovať podľa zákona č. 170/2018 Z. z. o zájazdoch, spo-

jených službách cestovného ruchu, niektorých podmienkach podnikania v cestovnom ruchu a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Krajiny EÚ poznajú náhradu škody z dôvodu „straty radosti“

Dovolenkárom, ktorí vinou cestovnej kancelárie alebo hotela prídu kvôli pokazenému zájazdu nielen o peniaze, ale aj o radosť z oddychu, priznávajú vo viacerých krajinách EÚ nárok na náhradu škody z dôvodu „straty radosti“ z dovolenky. U nás síce legislatíva takúto nemajetkovú náhradu škody zatiaľ nepozná, no na úrovni EÚ v podobných záležitostiach existuje mnoho súdnych rozhodnutí.

Pri reklamácii sa v praxi často stáva, že cestovná kancelária tvrdí, že za zlé služby v hoteli zodpovedá hotelový personál. To však nie je pravda. Cestovná kancelária je zodpovedná za porušenie záväzkov vyplývajúcich z uzatvorenej zmluvy bez ohľadu na to, či tieto záväzky má splniť cestovná kancelária alebo iní dodávatelia služieb (hotel, autobusový dopravca).

Čo hovorí legislatíva

Cestovná kancelária zodpovedá za porušenie zmluvy o zájazde, a to aj vtedy, ak majú povinnosti iní poskytovatelia služieb cestovného ruchu poskytovaných v rámci zájazdu. Ak niektorá zo služieb cestovného ruchu nie je poskytnutá v sú-



lade so zmluvou o zájazde, alebo ak nemá vlastnosti, ktoré cestujúci s ohľadom na ponuku a zvyklosti dôvodne očakával, cestujúci je povinný túto skutočnosť bezodkladne oznámiť cestovnej kancelárii alebo jej poverenému zástupcovi.

Reklamovať sa dá všetko, čo je súčasťou služieb

Reklamovať teda môžete ubytovanie, stravu, dopravu, teda všetko, čo je uvedené ako súčasť služieb. Podľa rozhodnutia nemeckého súdu, a tým súvisiacej frankfurtskej tabuľky, ktorá slúži na vyčíslenie percentuálnej hodnoty jednotlivých položiek zájazdu v prípade nedodržania sľubovaných podmienok zo strany organizátorov zájazdov, by ste v tomto prípade mali nárok na zľavu z ceny zájazdu vo výške 20 až 30 percent.

Frankfurtská tabuľka má skôr informačnú povahu a pre slovenské súdy nie je v žiadnej časti záväzná, ale v mnohých vyspelých krajinách ju súdy používajú a je dobrou pomôckou pri uplatnení reklamácie.

Zodpovednosti sa zbaví iba ten, kto preukáže, že škodu nezavinil

V prípade, že ste dovolenkovali bez účasti cestovnej kancelárie, odporúčame postupovať podľa zákona č. 40/1964 Zb. (Občiansky zákonník). Podľa § 415 v spojení s § 420 Občianskeho zákonníka: „Každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí. Každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.“

Vo vašom prípade by som vám odporučila obrátiť sa priamo na hotel, resp. prevádzkovateľa ubytovacieho zariadenia, ktorý vám poskytoval počas dovolenky služby, pretože on sa môže tejto zodpovednosti zbaviť len v prípade, že preukáže, že škodu nezavinil.

Čo sa týka nejakých dôkazov, v takomto prípade by boli pravdepodobne najúspešnejšie lekárske posudky/lekárska správa a výpovede ostatných ubytovaných o žalúdočných ťažkostiach a samozrejme zmluva uzatvorená s poskytovateľom služieb, teda hotelom.

Silvia Tatarková

AK JUDR. SILVIA TATARKOVÁ,

Škultétyho 472/10, 036 01 Martin,
tel.: 043/42 88 660, 0903 426 159,
e-mail: tatarkova@tatarkova.sk



Ilustračné foto: Pixabay

Do Turca si po víťazstvo prišiel austrálsky cyklista, no zlaté zápisy majú aj Martinčania

Legendárne cyklistické preteky Slovenské Pyreneje oslávili nádherné šesťdesiate narodeniny.

Z poverenia Slovenského zväzu cyklistiky zorganizovala obec Kláštor pod Znievom v spolupráci s cyklistickým klubom R.C.T. Martin v dňoch 20. a 21. augusta tradičné Znievske dni cyklistiky, ktorých vyvrcholením bol jubilejný 60. ročník Slovenských Pyrenejí. Sú to najstaršie jednoetapové preteky na Slovensku.

Masového cyklistického galapredstavenia sa zúčastnilo 458 pretekárov a pretekárook všetkých vekových kategórií od predškôľakov až po veteránov skupiny „G“ súťažiacich v kategórii nad 75 rokov.

Na tradičnom 50 km okruhu, vedúcom z Kláštora pod Znievom cez Slovenské a Nitrianske Pravno, Kľačno späť do Kláštora, sa okrem slovenských cyklistov predstavili aj desiatky pretekárov z Českej republiky, Maďarska, Poľska, Rakúska, Dánska, Veľkej Británie a Austrálie.

Súčasťou bohatého programu bol aj 32. ročník Memoriálu Karola Hercega v časovke jednotlivcov so štartom v obci Slovany a cieľom na Vrícku, ktorý je určený pre rastúce slovenské cyklistické nádeje.

Únik v prudkom stúpaní

Vyvrcholením bohatého programu boli preteky Slovenských Pyrenejí, ktoré napísali už svojou šesťdesiatu kapitolu. O cennú trofej z jubilejného ročníka bojovalo na náročnej členitej 150-km dlhej trati 50 cyklistov zo siedmich krajín. A hoci k najväčším favoritom patrili pretekári Cyklistickej akadémie Trenčín a družstvo BRS – Kaktus bike, v cieľi mali najväčšiu radosť členovia



Stinus Kaempe, víťaz 60. ročníka Slovenských Pyrenejí.
Foto: Martin Ferenčík

rakúskeho klubu ARBÖ headstart ON Fahrrad. Ešte 13 kilometrov pred cieľom sa zdalo, že diaľne vo vedúcej sedemčlennej skupine jazdiacej s náskokom štyroch minút pred pelotónom má líder Kaktus bike teamu Marek Čanecký pod kontrolou a v závere sa bude snažiť o zopakovanie svojho víťazstva z roku 2013.

V prudkom záverečnom stúpaní do Vríckeho sedla však nastúpil k úniku neznámy Stinus

Kaempe a svoj odvážny pokus korunoval v cieľi nečakaným, ale zaslúženým víťazstvom.

Jeho výkon (3:34:05 h) bol o to cennejší, že v nepriaznivom počasí zaostal za traťovým rekordom (3:33:25 h) Maroša Kováča z roku 2005 iba o 40 sekúnd.

„Nemôžem uveriť tomu, čo sa mi dnes podarilo. Po dvoch kolách som vedel, čo nás na posledných kilometroch do cieľa čaká. Mal som ľahké nohy, a tak som sa rozhodol v stúpaní pre únik. Keď som sa „striasol“ posledného súpera pred vrcholom kopca, začal som veriť, že by som mohol vyhrať. Na dnešné víťazstvo budem dlho spomínať. Veď som ho dosiahol na svojich prvých pretekoch na Slovensku,“ povedal triumfujúci Stinus Kaempe.

So stratou 26 sekúnd na víťaza dorazil do cieľa Marek Čanecký a na 3. mieste jeho oddielový kolega Andrej Liška. V záverečnom špurtu 4. miesto obsadil maďarský cyklista Daniel Sidló pred piatym Rakúšanom Josephom Inghishom.

Martinčania nezostali bokom

Na stupeň najvyšší vystúpili aj pretekárka a pretekár z Martina. Po sobotňajšom víťazstve v ča-



Víťazný finiš austrálskeho cyklistu Stinusa Kaempeho.
Foto: Martin Ferenčík

sovke žien zvíťazila na 50-kilometrovom okruhu opäť Petra Macháľková, obliekajúca dres Cyklistickej akadémie Trenčín.

Aj v tomto ročníku opäť o svojich kvalitách presvedčil nestarnúci bývalý slovenský reprezentant a člen R.C.T. Martin Ladislav Šidlo. Ten nielenže suverénnym spôsobom na 100 kilometrov dlhej trati porazil všetkých cyklistov masters „B“ (nad 40 rokov), ale ukázal svoj chrbát v cieľi aj všetkým pretekárom kategórie masters „A“ (nad 30 rokov).

Gratulovali aj osobnosti

Jubilejný 60. ročník Slovenských Pyrenej bol vhodnou príležitosťou aj na stretnutie mnohých bývalých pretekárov, ale aj organizátorov tohto jedinečného podujatia nášho regiónu.

Najväčším hosťom bol jeho zakladateľ a dlhoročný organizátor, v súčasnosti čestný riaditeľ pretekov, 86-ročný Juraj Farbiak.

Gratulovať k šesťdesiatke Slovenských Pyrenej prišiel i Anton Novosad, dvojnásobný víťaz Slovenských Pyrenej z rokov 1987 a 1988, niekdajší česko-slovenský reprezentant a viacnásobný účastník slávnych Pretekov mieru.

„S potešením som prijal pozvanie organizátorov týchto jedinečných cyklistických pretekov, na ktoré som sa do Turca vždy tešil. Juraj Farbiak, ale aj jeho nasledovníci majú môj obdiv a veľké uznanie za to, že Slovenské Pyreneje na rozdiel od mnohých iných prežili až do dnešných čias. Ba čo viac, stali sa súčasťou Znievských dní cyklistiky, ktoré ponúkajú priestor na propagáciu tohto športu všetkým vekovým kategóriám. Návštevou v Kláštore som oprášil mnohé spomienky a aspoň na pár hodín omladol o takmer štyridsať rokov,“ zasmiala sa jedna z legend slovenskej cyklistiky.

Riaditeľka pretekov Erika Cintulová podotkla, že prevziať žezlo organizátora po Jurajovi Farbiakovi bolo nielen ťažké, ale i zaväzujúce. O to viac ju teší spokojnosť s úrovňou podujatia takmer poltisícových pretekárov a pretekárov, ktorí do Kláštora pod Znievom v predposledný augustový víkend zavítali.

Martin Ferenčík

AKO SA DARILLO MARTINČANOM

MASTERS A - (30+) 2. Peter Melicher (Cyklisti Martin), 4. Patrik Kubala (Cyklisti Martin), 5. Michal Mišík (R.C.T. Martin), **MASTERS B - (40+)** 6. Miroslav Lelek (R.C.T. Martin), **MASTERS D - (50+)** 5. Jozef Kohút (R.C.T. Martin), **MASTERS F - (60+)** 7. Milan Šugár (R.C.T. Martin) **HOBBY 30 – 39r.** 6. Peter Pinha, 13. Roman Hill, 14. Tomáš Gregor, **HOBBY 40 – 49r.** 1. Milan Krúpa, **ŽENY** – 6. Sophie Christine Lilgová (R.C.T. Martin).

FUTBAL, III. LIGA ZÁPAD

Fomat parádne pokrstil Pltníky, následne bodoval aj vonku

Martinčania konečne zabrali aj doma, vonku potom získali do tabuľky pravdy ďalší plusový bod.



V zostave Fomatu sa postupne udomáčkuje Dominik Kulich. Proti Vrakuni strelil tri góly, v Kalnej nad Hronom poslal svoj tím do vedenia.
Foto: MŠK Fomat Martin/Rado Coufal

Fomat sa po dlhých rokoch opäť v súťažnom zápase predstavil v Martine, na Pltníkoch definitívne nachádza svoj domov. Hráči už v novom prostredí dlhodobo trénujú, avšak majstrovský duel mohli na umelej tráve odohrať až po výstavbe tribún. To sa s výrazným príspevom mesta aj Slovenského futbalového zväzu koncom augusta podarilo, a tak v súťažnej martinskej premiére proti Vrakuni, ktorá mala aj slávnostný punc, už nič nebránilo v ceste.

A vo väčšom počte prišli aj diváci, vrátane fan-klubu, ktorý sa postaral o parádnu atmosféru. Výkop si zobrali na starosť primátor Martina Ján Danko a Gregory Delton, šéf MŠK Fomat Martin. A zahanbiť sa nedali ani hráči, ktorí pobavili ľudí kvalitným výkonom a najmä ôsmimi gólmi v sieti súpera.

Domáci prevýšili súpera vo všetkých smeroch, herne i fyzicky, hosťom robilo problém aktívne vysoké napádanie. Fomat úvodné šance nepremienil, ale v 17. min už presne namieril Satina a odštartoval tak gólostroj Martinčanov.

Tréner Pavol Šuhaj bol s výsledkom, samozrejme, spokojný, potešilo ho, že chlapci situácie nacvičené na tréningoch dokázali preniesť i do zápasu. Pozitívne hodnotil i produktivitu mladých chlapcov, no zároveň poukázal aj na niektoré momenty, ktoré mali podľa neho jeho zverenci lepšie zvládnuť.

„Boli tam aj vyslovene stopercentné šance, ktoré sme mali premeniť, v zápase s kvalitnejším protivníkom by sa nám to mohlo vypomstiť. A trochu ma mrzia aj inkasované góly, pri vyššej koncentrácii sa im dalo zabrániť. V globále to bol z našej strany vydarený zápas a verím, že podobnými výkonomi prilákame na futbal do Martina ešte viac ľudí.“

5. A 6. KOLO

Martin – Vrakúňa 8:2 (3:0)

Góly: 17. a 38 Satina, 27. Dinga, 52. Almaský, 60. Ceniga, 71. a 86 D. Kulich (prvý z pok. kopu) a 88. Liška, resp. 62. Šlehofer a 67. Reindl.

MARTIN: Hažer – T. Ďungel, Tomka, Brodňan, Lanko – M. Siva (46. Ceniga), Dinga – Chupáň (62. Mlynár), D. Kulich, Satina (79. Palider) – Almaský (62. Liška).

Kalná nad Hronom – Martin 1:1 (0:1)

Góly: 58. Silva Nascimento, resp. 34. D. Kulich. **MARTIN:** Hažer – T. Ďungel, Tomka, Brodňan, Lanko – M. Siva, Dinga – Mlynár, Ceniga (85. Liška), Satina – D. Kulich.

Zápas 6. kola III. ligy západ odohral Fomat v Kalnej nad Hronom a po remíze 1:1 si udržal neporaziteľnosť na ihriskách súperov, kde už získal sedem bodov.

V 34. min poslal do vedenia Martinčanov po rýchlom brejku D. Kulich, ktorý najprv ukázkovo poslal do šance svojho spoluhráča, jeho strelu však gólmán Dovec vyrazil, no mladý ofenzívny záložník Fomatu dôsledne sledoval loptu a pohotovou dorážkou nekompromisne napol sieť.

Po prestávke nabudení domáci odpovedali. V 58. min im vyšla pekná kombinácia, ktorá začala už pred našou šestnástkou a po ideálnej narážke od spoluhráča sa zblízka presne trafil Silva Nascimento.

Ďalší zápas odohrá v tabuľke šiesty Fomat v sobotu 17. septembra o 15.30 h, na Pltníkoch privíta tretie Častkovce.

Roman Kopka

HOKEJ, JOJ ŠPORT SLOVENSKÝ POHÁR

Martinčania sa pred svojimi divákmi vytiahli, v dramatickom zápase si poradili s extraligovým Prešovom

O víťazstve Turčanov rozhodli dve využité presilové hry. V závere sa naši ubránili aj trojnásobnej presile.

Martinskí hokejisti vstúpili do bojov o Slovenský pohár viac ako dobre, v domácom prostredí pred viac ako 700 divákmi v dramatickej zápletke najtesnejším rozdielom zdolali extraligistov z Prešova.

Kvalitný výkon zverencov trénera Daniela Babku podčiarkol aj úspech v doplnkových samostatných nájazdoch, ktoré za určitých okolností môžu mať vplyv na konečné umiestnenie v skupine.

Museli sa vyrovnat' so zápasovým výpadkom

Martinčania mali pred týmto duelom na svojom konte len tri prípravné zápasy. Pripomeňme si, že najprv doma vyhrali nad Žilinou 4:1, v odvete u súperu podľahli v gólovej prestrelke 5:7 a napokon za kratší koniec ťahali aj v Spišskej Novej Vsi, kde prehrali 1:3.

Nasledovať mali zápasy s Capitals Bratislava, no ako je známe, tento tím z hlavného mesta počas leta oznámil koniec svojej činnosti.

A dvojtýždňový zápasový výpadok sa chtiac-nechtiac tak trochu podpísal pod úvodné minúty súboja s Prešovom, ktoré podľa domáceho kormidelníka neboli úplne optimálne.

„Strácali sme veľa pukov, prišli aj fauly a súper mal o čosi viac z hry, no v týchto fázach duelu nás podržal brankár Glosár,“ povedal Daniel Babka.



Ďakovačka po úspešnom zápase.
Foto: Turiec online/Matej Bórik

Využité dve presilovky

Postupne sa naši dostali do správnej prevádzkovej teploty, extraligistovi boli viac ako vyrovnaným súperom a v druhej tretine využili presilovku, keď prečíslenie dvoch na jedného v 27. min presnou ranou pod hornú žrdku zúžitkoval Paulíny.

Aj druhý presný zásah pridali Martinčania v početnej výhode, to už gól padol po nacvičenej presilovkovej situácii, na konci ktorej v 46. min dvíhal ruky nad hlavu ako prvý Juščák.

Prešov pomerne rýchlo odpovedal, v 49. min

znižil Higgins a dráma gradovala.

Záver duelu bol nervózný, veľa sa vylučovalo. Martin mal aj možnosť 5-minútovej presilovky, no počas nej boli bližšie ku gólu hostia, ale svoju šancu nevyužili.

Domáci napokon tesné vedenie ubránili a to aj pri 19-sekundovej presilovke východniarov o dvoch hráčov, ktorú ešte zvýraznili šiestym borcom, keďže odvolali brankára.

„Naši najskúsenejší hráči ale túto vypätú situáciu zvládli a mohli sme sa tak tešiť z cenného víťazstva,“ netajil spokojnosť Daniel Babka.

Aj niekoľko zaujímavostí

Jeho náprotivok Ernest Bokroš s výsledkom spokojný nebol. Nepozdávala sa mu disciplína mužstva a ani výkon jeho zverencov v ofenzíve.

Súboj priniesol aj viacero zaujímavostí. Proti sebe nastúpili bratia Naušovci, čo je vraj vždy pre ich rodinu sviatkom. V drese súpera sa predstavili aj ďalší odchovanci martskeho hokeja, či už útočník P. Melcher alebo obranca D. Nátiny. V domácom tíme chýbal kapitán Matej Dírner, deň pred svadbou dostal od trénerov voľno.

V ďalšom zápase, už po uzávierke tohto vydania, cestovali Martinčania do Humenného, ktoré v príprave naznačovalo dobrú formu. Určite to ani zďaleka nebol súper len do počtu.

Roman Kopka

HK Vitar Martin – Prešov 2:1 (0:0, 1:0, 1:1)

Góly: 26:35 Paulíny (Murček, Charvát) a 45:30 Juščák (Poliaček, Toma), resp. 48:28 Higgins (Krajč, Girduckis). **MARTIN:** Glosár – Charvát, Dvořák, Lavička, Bobček, Petran, Krempaský, Nemec, Belica – Fafrák, Murček, Tiainen – Toma, Sleziač, T. Nauš – Paulíny, Tyczynski, Poliaček – Stanček, Juščák, Ďurina.

Mesto si všimlo úspech amatérskych športovcov

V posledných augustových dňoch sa v Ostrave za účasti šiestich tímov konal medzinárodný turnaj Amateur Hockey Cup, na ktorom sa zúčastnili aj hokejoví amatéri z Martina. A rozhodne naši zástupcovia neboli len do počtu. Naopak, na turnaji nenašli premožiteľa, zaslúžene ho vyhrali a doniesli si domov cennú trofej.

Táto udalosť neostala bez povšimnutia martskej radnice a v stredu 7. septembra primátor mesta Martin Ján Danko so svojim zástupcom Rudolfom Kollárom odovzdali na pôde Mestskeho úradu v Martine hráčom víťazného tímu knihy a pamätný list za úspešnú reprezentáciu mesta Martin.



„Je chvályhodné, že máme športovcov, ktorí napriek tomu, že nie sú profesionáli, dokážu sa presadiť v zahraničí a úspešne reprezentovať naše mesto. Možno toľko netrénujú, nie sú takí rýchli a nemajú takú fanúšikovskú podporu, no vášňou pre hokej sa vyrovnávajú aj profíkom,“

Primátor Ján Danko zagrataloval hokejistom k úspešnej reprezentácii mesta Martin.
Foto: archív mesta Martin

aj týmito slovami gratuloval Ján Danko hráčom úspešnému tímu.

(RED)

HÁDZANÁ, EXTRALIGA MUŽOV

Najprv výborný vstup do extraligy, potom školenie od Bojníc



Veľký podiel na výhre nad Záhorákmi mal brankár Čepica.
Foto: Rado Coufal

Martinskí hádzanári už bojujú o extraligové body. Prvé dva hneď získali v prvom domácom zápase.

Sedem dlhých rokov si museli martinskí hádzanári počkať na návrat do extraligy. Vybojovať ju späť bolo nepochybne náročné, no udržať sa v nej na dlhšie obdobie bude zrejme ešte ťažšie. Partia vedená trénerom Miroslavom Šrancom je však odhodlaná zhostiť sa tejto náročnej úlohy čo najlepšie.

Úspešná koncovka Martinčanov

Martinčania vstúpili do extraligovej súťaže v dôstojne upravenej športovej hale na Podháji, už bez mantinelov na palubovke a s diváckymi boxami v jej blízkosti, najlepším možným spôsobom a v skvelej atmosfére v prvú septembrovú nedeľu zdolali tím Záhorákov 37:34, hoci po prvom polčase ešte o gól prehrávali.

Misky váh sa na stranu domáceho tímu, podporovaného hlasivkami divákov, prakticky naklonili až v záverečnej časti duelu. Ešte v 54. min bolo

skóre vyrovnané 32:32, no o minútu nato zavelil na trhák presným zásahom Boris Saitz, následne sa presne trafil Kristián Helgi Gardarsson a aj Kristián Uhriňák a trojgólový náskok si už Martinčania zodpovednou taktickou hrou i bojovným výkonom postrážili.

Kvalitnou formou sa prezentoval brankár Karel Čepica, posila zo Zubří, ktorý dokonca prispel k výhre Turčanov aj jedným gólom. Ale ešte viac viacerými úspešnými zákrokmi, ktoré dodávali jeho spoluhráčom istotu. Vo výbornom svetle sa ukázala aj ďalšia posila Kristián Uhriňák, konto súperových gólmánov zaťažil až jedenásťkrát. Skvele mu v tomto meradle asistoval krídelník Boris Saitz, autor deviatich gólov,

Tréner Miroslav Šranc pochválil svojich zverencov za bojovný i kolektívny výkon a nezabudol pochváliť aj divákov, ktorí dodávali jeho tímu obrovskú energiu. Na margo súpera podotkol,

že veľa o ňom nevedeli, keďže oproti minulej sezóne výrazne obmenil káder. Ukázalo sa, že mal výškovú prevahu, čo spočiatku aj využíval, no naši napokon aj túto jeho výhodu eliminovali. V defenzíve mu vedeli odobrať loptu a dostávať sa do rýchlych kontier.

Ťažký oriešok v Bojniciach

Ďalší zápas odohrali Martinčania na horúcej pôde v Bojniciach. Žiaľ, prestížny duel, keďže oba tímy ešte donedávna úzko medzi sebou spolupracovali, sa im nevydaril úplne podľa ich predstáv a prehrali ho 34:24.

Domáci od úvodu stále viedli, vyrovnaný stav 2:2 bol len v 4. min stretnutia. Naši ale bojovali a snažili sa so súperom držať krok. Do polčasu si však Bojniciania vytvorili solídny štvorgólový náskok, ktorý na začiatku druhého polčasu šnúrou siedmich presných zásahov, kým naši skórovali len raz, ešte poriadne navýšili.

„Chlieb sa lámal v samom závere polčasu, dve sekundy pred prestávkou sme inkasovali gól do šatne, navyše súper dostal ešte možnosť hrať presilovku, ktorú aj po zmene strán využil. Zatriaslo to s nami a už sme nedokázali rozbehnutých Bojnicičanov zastaviť. Tentoraz sa nám nedarilo v ofenzíve, domáci s výškovou prevahou nám zblokovali pomerne veľa streleckých pokusov. Z pozornej defenzívy podnikali rýchle brejky, ktoré aj využívali. Najmä i medzinárodne ostrieľaný Juraj Briatka, ktorý dal 13 gólov, bol pri veľkej chuti. Inak, hralo sa v skvelej atmosfére, o ktorú sa pričínili aj náš funklub,“ hodnotil zápas Boris Saitz.

Ďalší duel odohrajú Martinčania v nedeľu 18. septembra o 16. h, v športovej hale na Podháji privítajú HK Košice.

Roman Kopka



EXTRALIGA V HÁDZANEJ, 1. A 2. KOLO

MHÁK Martin – Záhoráci 37:34 (17:18)

Zostava a góly Martina: Čepica 1, Čujko, Kana-loš – Uhriňák 11/2, Saitz 9, Ingi Halldórsson 7, Bíro ml. 3, Helgi Gardarsson 3, Janiga 1, Jureček 1, Noga 1, Slezák, Leštinský, Jesenský, Mudrák, Matia.

Bojnice – MHÁK Martin 34:24 (15:11)

Zostava a góly Martina: Čepica, Čujko, Kana-loš – Uhriňák 7/4, Bíro 5, Helgi Gardarsson 3, Janiga 2, Leštinský 2, Mudrák 2, Ingi Halldórsson 2, Slezák 1, Saitz 1, Jesenský, Jureček, Matia.

Foto: Rado Coufal

Kultúrna scéna MARTIN

MARTIN



MARTINSKÝ JARMOK

22.9.-24.9.
2022



KANDRÁČOVCI

22.09.2022 / 16:00



MEDIAL BANANA

22.09.2022 / 17:50



HELENINE OČI

23.09.2022 / 16:00



POLEMIC

23.09.2022 / 17:40

ŠTVRTOK 22.09.2022

15:00 - 16:00 (DÍVADELNÉ NÁMESTIE)
BUBNOVÁ SHOW

16:00 - 17:00 (ZÁHRADA TURČ. GALÉRIE)
DÍVADIELKO PRE DETI

16:00 - 17:20 (DÍVADELNÉ NÁMESTIE)

KANDRÁČOVCI

17:50 - 18:40 (DÍVADELNÉ NÁMESTIE)

MEDIAL BANANA

18:45 - 19:45 (DÍVADELNÉ NÁMESTIE)
BUBNOVÁ SVETELNÁ SHOW

19:45 - 22:00 (DÍVADELNÉ NÁMESTIE)

DROŽDO & DEMEX

PIATOK 23.09.2022

14:30 - 15:30 (DÍVADELNÉ NÁMESTIE)
FS MARÍNA ZVOLEN

16:00 - 17:00 (ZÁHRADA TURČ. GALÉRIE)
DÍVADIELKO PRE DETI

16:00 - 17:10 (DÍVADELNÉ NÁMESTIE)

HELENINE OČI

17:40 - 18:50 (DÍVADELNÉ NÁMESTIE)

POLEMIC

18:50 - 20:30 (DÍVADELNÉ NÁMESTIE)
DJ BEREŠÍK

SOBOTA 24.09.2022

09:00 - 11:00 (DÍVADELNÉ NÁMESTIE)
FS OPRÁŠENÉ KRPCE ZO ŽILINY

11:00 - 13:00 (DÍVADELNÉ NÁMESTIE)
DFS TURIEC, FS TURIEC

ŠTVRTOK 22.09.2022

17:20 - 19:20 (NÁMESTIE SNP)
HELIGONKÁRI MAJERČÍKOVCI

PIATOK 23.09.2022

15:00 - 16:00 (NÁMESTIE SNP)
HELIGONKÁRI MAJERČÍKOVCI

16:00 - 18:00 (NÁMESTIE SNP)
ŠTEVO HRUŠTINEC
SO SKUPINOU ORIONS

18:00 - 20:00 (NÁMESTIE SNP)
JAVOROVÉ HUSLE

SOBOTA 24.09.2022

10:00 - 12:00 (NÁMESTIE SNP)
ŠTEVO HRUŠTINEC
A SKUPINA PARTIA OD ŽILINY

TRADIČNÝ MARTINSKÝ
JARMOK OPÄT PO
11. ROKOCH